

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Θέμα πτυχιακής εργασίας :

ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

£ ¥ \$ € £ ¥ \$

Υποβληθείσα στον Καθηγητή
Σταυρόπουλο Αντώνιο

από την
σπουδάστρια Νικομάνη Μαρία

Κέρκυρα 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ανώνυμη Εταιρία: Σύσταση και λειτουργία

1.1 ΓΕΝΙΚΑ.....	1
1.2 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων μορφών εταιρικής συγκρότησης.....	4
1.3 Τα κατά νόμο όργανα διοικήσεως.....	5
1.4 Δημοσιότητα.....	13
1.5 Παρατηρήσεις σχετικά με τη Διοίκηση.....	16
1.5.1 Γενικά.....	16
1.5.2 Αφανής μέτοχος.....	17
1.5.3 Αποτελεσματική πλειοψηφία.....	18
1.5.4 Ανώτατη Διοίκηση και επιχειρησιακός φορέας.....	18
1.6 Γενική επισκόπηση της λογιστικής των Α.Ε.....	19
1.6.1 Γενικότητες.....	19
1.6.2 Διατάξεις για τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις.....	20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ανώνυμη Εταιρεία: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2.1 Γενικά για το Μετοχικό Κεφάλαιο.....	34
2.2 Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου.....	36

2.3 Μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου	38
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Έκδοση μετοχών και εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο.....	41
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Περί Ομολογιακών Δανείων.....	51
-------------------------------	----

4.1 Γενικά.....	51
-----------------	----

4.2 Διακρίσεις ομολογίων.....	52
-------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας.....	59
------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Σύμβαση εργασίας μέλους Δ.Σ. με Α.Ε.....	61
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Συκοφαντική δυσφήμιση Ανώνυμης Εταιρείας.....	64
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ακύρωση αποφάσεων γενικής συνέλευσης Α.Ε.....	67
---	----

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

- i. Δεδομένα της Ανώνυμης Εμπορικής Εταιρείας «ΑΡΗΤΗ Α.Ε.»
- ii. Α Προσωρινό Ισοζύγιο της 31/12/2008
- iii. Ανάλυση κινήσεων δεδομένων
- iv. Φύλλο μερισμού εξόδων
- v. Β Προσωρινό Ισοζύγιο της 31/12/2008
- vi. Εγγραφές κλεισίματος
- vii. Οριστικό ισοζύγιο της 31/12/2008
- viii. Ισολογισμός 31^{ης} Δεκεμβρίου 2008
- ix. Κατάσταση Λογαριασμού Γενικής Εκμετάλλευσης 31^{ης} Δεκεμβρίου 2008
- x. Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων Χρήσης 2008

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ :

- Καταστατικό της Ανώνυμης Εμπορικής Εταιρείας «ΑΡΗΤΗ Α.Ε.»
- Λογιστικά ταφ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Στην κοινωνική συμβίωση των ανθρώπων, δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες το μεμονωμένο άτομο αισθάνεται ανίσχυρο να επιδιώξει, με μόνες τις δικές του δυνάμεις, κάποιον σκοπό. Ο σκοπός αυτός, στη γενική αυτή θεώρηση, δεν είναι απαραίτητο να ανάγεται στο πεδίο της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά μπορεί να είναι και ιδεολογικός, όπως π.χ. η διάδοση πολιτικών ή θρησκευτικών δοξασιών.

Ακόμα, μπορεί να αποβλέπει στην ατομική κερδοσκοπία ή στην αποκόμιση κάποιων γενικότερων κοινωνικών ωφελημάτων. Και από τη στιγμή που η επίτευξη του υπερακοντίζει τις ατομικές δυνατότητες, η σύμπραξη περισσότερων ατόμων καθίσταται απαραίτητη. Ο νομικός θεσμός, στα πλαίσια του οποίου μπορεί να πραγματοποιηθεί μια τέτοια σύμπραξη, καλείται εταιρεία.

Εξάλλου και η εικόνα στο εξώφυλλο της παρούσας πτυχιακής εργασίας επιβεβαιώνει με τρόπο παραστατικό τα όσα έχουν γραφτεί έως τώρα . Πολλά άτομα μαζί , άγνωστα πολλές φορές μεταξύ τους , ενώνουν τα χέρια τους για να επιχειρήσουν κάτι πολύ διαφορετικό , που υπό άλλες συνθήκες θα ήταν αδιανόητο να πετύχουν το καθένα ξεχωριστά. Ενώνουν την δύναμη τους , προσφέροντας ο καθένας ανάλογα ποσά κεφαλαίων και όλοι μαζί ιδρύουν και σηκώνουν ψηλά μια νέα μορφής επιχείρησης , που σε αυτήν όλοι μαζί θα αποφασίζουν για την εύρυθμη λειτουργία της με απώτερο σκοπό την κατάκτηση όλο και μεγαλύτερου μεριδίου από την εγχώρια και την διεθνή αγορά.

Η ποικιλότητα των νομισματικών συμβόλων , με έμφαση κυρίως αυτών που πραγματοποιείται σχεδόν το σύνολο των διεθνών οικονομικών συναλλαγών , υποδηλώνουν την διαφορετικότητα της σύνθεσης των μελών που μπορεί να απαρτίζεται μια ανώνυμη εταιρία αλλά κυρίως τονίζει το πλαίσιο στο οποίο θα κινηθεί η εταιρία. Άντληση κεφαλαιακών πόρων από την διεθνή αγορά που θα τροφοδοτήσουν την εταιρία με το απαραίτητο κεφάλαιο για υλοποίηση μακροχρόνιων στόχων , προσοδοφόρες επενδύσεις μέρους του κεφαλαίου της ανώνυμης εταιρίας στις διεθνείς αγορές , κλείσιμο συμφωνιών με άλλες εταιρίες ή κρατικούς φορείς που θα ενισχύσουν την παραγωγή και διάθεση των προϊόντων της είναι μόνο μερικές από τις ενέργειες που θα προβεί μια ανώνυμη εταιρεία μέσα από μια πλειάδα άλλων που διέπουν το εν λόγω πλαίσιο και φυσικά μπορεί να επιχειρήσει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ανώνυμη Εταιρία: Σύσταση και λειτουργία

1.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η εξέλιξη του οικονομικού βίου, η οποία επέφερε τη διεύρυνση των συναλλαγών και την ανάπτυξη των αγορών, καθώς επίσης και η τεχνολογική πρόοδος δημιούργησαν τη μεγάλη σύγχρονη επιχείρηση η οποία, για τη χρηματοδότηση της παραγωγικής της διαδικασίας, έχει ανάγκη να συγκεντρωθούν κεφάλαια σημαντικού ύψους.

Η συγκέντρωση όμως μέσω παραγωγής και η διάθεση κεφαλαίων σε μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα, όχι μόνο, πέρα από ένα σημείο, είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί από λίγα πρόσωπα, όπως συνήθως οι εταίροι μιας προσωπικής εταιρίας, αλλά αυξάνει υπέρμετρα τις συνέπειες ως προς το χρηματοδότη, σε περίπτωση κακής εκβάσεως των εργασιών, εφόσον οι ευθύνες του επεκτείνονται στο σύνολο της περιουσίας του ως φορέα του κεφαλαίου.

Η Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) αναπτύχθηκε ως μορφή συγκροτήσεως της επιχειρηματικής δραστηριότητας, η οποία επιτρέπει να αρθούν οι παράγοντες εκείνοι που αποτελούν αντικίνητρα στη συγκρότηση ατομικών επιχειρήσεων ή προσωπικών εταιριών.

Την ανάπτυξη, λοιπόν, της Α.Ε. υπαγόρευσαν κυρίως:

α) Η ανάγκη συγκεντρώσεως κεφαλαίων σημαντικού ύψους,

β) Η ανάγκη διασποράς και περιορισμού του κινδύνου που προέρχεται από τη συγκέντρωση αυτή των κεφαλαίων.

γ) Η ανάγκη να μεταβιβάζεται με ευχέρεια η ιδιότητα του κεφαλαιούχου - εταίρου (μετόχου) ώστε αυτός να μπορεί να αποδεσμεύει εύκολα τα κεφάλαιά του από μια συγκεκριμένη οικονομική δραστηριότητα.

Έτσι αναπτύχθηκε ο θεσμός της Α.Ε. της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο διαιρείται σε ισόποσα τμήματα που αντιπροσωπεύονται από τίτλους (μετοχές) οι οποίοι μπορούν να μεταβιβασθούν, ενώ κάθε εταίρος ευθύνεται μέχρι του ποσού της εισφοράς του.

Τα κύρια χαρακτηριστικά, λοιπόν, των επιχειρήσεων που έχουν μορφή Α.Ε. είναι:

1) Η καθαρή περιουσία (ίδιο κεφάλαιο) της επιχειρήσεως διαχωρίζεται σε μετοχικό κεφάλαιο και σε μη μετοχικό κεφάλαιο (αποθεματικά, διαφορές υπέρ το άρτιο, ποσά προοριζόμενα για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, κέρδη εις νέο κ.λ.π.).

2) Φορείς του κεφαλαίου των Α.Ε. είναι οι κάτοχοι των τίτλων μετοχών (μέτοχοι) οι οποίοι διατηρούν ενοχικό και όχι εμπράγματο δικαίωμα επί της περιουσίας της Α.Ε. Οι μέτοχοι δεν έχουν τα δικαιώματα εταίρου προσωπικής εταιρίας και πολλές φορές δεν έχουν τη συνείδηση επιχειρηματία αλλά μάλλον του κεφαλαιούχου - επενδυτή.

3) Η ιδιότητα του μετόχου μεταβιβάζεται με τη μεταβίβαση του τίτλου της μετοχής.

4) Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετόχου εξαρτώνται από το ύψος της κεφαλαιακής του συμμετοχής, γι' αυτό η Α.Ε. χαρακτηρίζεται ως κεφαλαιουχική ή κεφαλαιακή εταιρία και όχι ως προσωπική.

5) Η Α.Ε. αποτελεί νομικό πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και υποχρεώσεις απορρέουν από το νόμο και το καταστατικό.

6) Κατά ρητή διάταξη του νόμου, έχει την εμπορική ιδιότητα έστω και αν το αντικείμενο των εργασιών της δεν είναι εμπορικές πράξεις.

7) Η οικονομική ευθύνη των μετόχων έναντι των τρίτων περιορίζεται μέχρι το ποσό συμμετοχής τους στη διαμόρφωση του κεφαλαίου της Α.Ε.

Η Α.Ε. είναι η εταιρική μορφή που επικρατεί κατά την ανάληψη σημαντικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Με υποτυπώδη μορφή εμφανίζεται στις εμπορικές πόλεις της Ευρώπης από το ΙΕ' αιώνα, παίρνει όμως την ανάπτυξή της κατά τον ΙΗ' αιώνα ιδίως στην Αγγλία και Ολλανδία, όταν με τις ανακαλύψεις νέων χωρών άρχισε να αναπτύσσεται έντονη επιχειρηματική δραστηριότητα για την εκμετάλλευσή των. Η βιομηχανική επανάσταση, η δημιουργία επιχειρήσεων εντάσεως παγίου κεφαλαίου

υπήρξαν παράγοντες που συντέλεσαν στη διάδοσή της. Στην Ελλάδα ο θεσμός της Α.Ε. εισήχθη από την Εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου, και οι πρώτες Α.Ε. της χώρας μας υπήρξαν τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, όπως ή Εθνική Χρηματιστική Τράπεζα (1828), η Εμπορική Τράπεζα Πειραιώς και Παλαιών Πατρών (1840), η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (1841) κ.α.

Το νομικό πλαίσιο όμως που διέπει τις Α.Ε. στη χώρα μας άργησε να διαμορφωθεί. Για σειρά ετών ο θεσμός της Α.Ε. ρυθμιζόταν εντελώς ανεπαρκώς από ολιγάριθμα άρθρα του εμπορικού κώδικα και μόνο το 1918 ψηφίσθηκε ο νόμος 1348 με τον οποίο επιχειρήθηκε η επιβολή διοικητικής εποπτείας στις Α.Ε., καθορίσθηκαν κάποιες υποχρεώσεις σχετικά με τη σύνταξη του ισολογισμού και θεσπίσθηκαν ορισμένες ποινικές διατάξεις. Ο νόμος αυτός υπήρξε ατελής και γι' αυτό σύντομα αντικαταστάθηκε από τον νεότερο νόμο 2190/1920 ο οποίος αποτελεί, ακόμη και σήμερα, έπειτα από συμπληρώσεις και τροποποιήσεις, τον βασικό πυρήνα της περί Α.Ε. νομοθεσίας μας, κωδικοποιημένος με το Β.Δ. 174/1963.

Νεότερες ριζικές τροποποιήσεις και συμπληρώσεις έγιναν με τα Π.Δ. 409/1986 και 498/1987 με τα οποία προσαρμόσθηκε η περί Α.Ε. νομοθεσία μας προς τις οδηγίες των Ε.Ο.Κ. 1η, 2η, 3η, 4η, 6η και 7η, καθώς και με σειρά πιο πρόσφατων νομοθετημάτων, κυριότερα από τα οποία είναι ο Ν. 2339/1995 και το Π.Δ. 367/1994. Υπάρχει διοικητική κωδικοποίηση που καταρτίσθηκε με τη φροντίδα του Υπουργείου Εμπορίου (Φεβρουάριος 1988), η οποία όμως, σε ορισμένα σημεία, έχει τροποποιηθεί στο μεταξύ. Αλλά και σε άλλα νομοθετήματα με τα οποία ρυθμίζονται η λειτουργία του Χρηματιστηρίου και διάφορα φορολογικά θέματα, υπάρχουν διατάξεις που ενδιαφέρουν τις Α.Ε.

1.2 Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των διαφόρων μορφών εταιρικής συγκρότησης

Έχουμε ήδη επισημάνει τη σημασία που παρουσιάζει η επιλογή του κατάλληλου τύπου εταιρικής συγκροτήσεως. Το θέμα αυτό θα εξετάσουμε λεπτομερέστερα στην παρούσα παράγραφο. Σε ορισμένες περιπτώσεις η νομοθεσία περιορίζει τη δυνατότητα επιλογής νομικού τύπου. Έτσι για τη δημιουργία ασφαλιστικής επιχειρήσεως ή τράπεζας ή εταιρίας επενδύσεων - χαρτοφυλακίου απαιτείται από το νόμο η μορφή της Α.Ε.

Στις περιπτώσεις όπου η επιλογή είναι δυνατή, πρέπει να σταθμίζονται τα κατ' αρχήν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα κάθε τύπου. Στην επόμενη σελίδα παραθέτουμε συγκριτικό πίνακα των τριών μορφών επιχειρησιακής συγκροτήσεως, ως προς το σημείο αυτό. Είναι φανερό ότι όσο ευρύτερος είναι ο οικονομικός χώρος μέσα στον οποίο πρόκειται να δράσει ορισμένη επιχείρηση, τόσο η επιτυχώς συντονισμένη συλλογική επιχειρηματική προσπάθεια μπορεί να έχει ευμενέστερα αποτελέσματα, για τους φορείς των παραγωγικών μέσων και για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, σε σύγκριση με την ατομική επιχειρηματική προσπάθεια.

Η επιχειρησιακή συγκρότηση με μορφή Α.Ε. παρέχει μεγαλύτερη ευχέρεια συγκεντρώσεως κεφαλαίων έναντι της ατομικής επιχειρήσεως, ενώ υστερεί όσον αφορά στην ταχύτητα λήψεως αποφάσεων. Θα ήταν όμως δυνατό να αμφισβητηθεί αν ο βαθμός ταχύτητας λήψεως αποφάσεων είναι αποφασιστικό κριτήριο πλεονεκτικής θέσεως της ατομικής επιχειρήσεως έναντι της Α.Ε. με τις σύγχρονες συνθήκες οικονομικής προόδου και τεχνικής. Εξάλλου, κριτήριο επιτυχίας δεν αποτελεί η ταχύτητα λήψεως αποφάσεως αλλά η ταχύτητα λήψεως σωστής αποφάσεως, όπως ακριβώς δεν είναι η απλή πώληση που χαρακτηρίζει την επιτυχία αλλά η αποτελεσματική πώληση. Έτσι θα ήταν δυνατό να τεθεί ως κριτήριο και να καταλογισθεί ως πλεονέκτημα ή μειονέκτημα της μιας ή της άλλης μορφής επιχειρησιακής συγκροτήσεως, ατομικής ή εταιρικής, η ευχέρεια που διαθέτει κάθε μορφή για λήψη ορθής αλλά και σχετικά γρήγορης αποφάσεως.

Πρέπει ακόμα να τονίσουμε ότι τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ή μειονεκτήματα που εκθέσαμε δεν αποβλέπουν να προσδιορίσουν κατά τρόπο άκαμπτο ποιος τύπος συγκροτήσεως των επιχειρήσεων είναι ο ενδεικνυόμενος. Στο θέμα αυτό θα ήταν πιο σωστό να λεχθεί ότι ο τύπος που θα επιλεγεί ως καταλληλότερος εξαρτάται από τις κατά περίπτωση συνθήκες της χρηματοδότησεως, της αγοράς, των συμβαλλόμενων προσώπων, του θεσμικού πλαισίου, φορολογικών σκοπιμοτήτων κλ.π. Η παράθεση γενικών κανόνων ή παραδοχών αποσκοπεί στο να τονίσει απλώς ορισμένες κατ' αρχήν ισχύουσες συνθήκες και ιδιομορφίες.

1.3 Τα κατά νόμο όργανα διοικήσεως

Τη σύσταση Α.Ε. αναλαμβάνουν ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, οι ιδρυτές, που παίρνουν την Πρωτοβουλία για την εκπλήρωση όλων των τυπικών διαδικασιών που απαιτούνται ώστε η εταιρία να αποκτήσει νομική προσωπικότητα. Ο αριθμός των ιδρυτών δεν μπορεί να είναι κατώτερος από δύο.

Συστατικό έγγραφο της εταιρίας είναι το καταστατικό της, το οποίο πρέπει να περιβληθεί τον τύπο δημοσίου εγγράφου (συμβολαιογραφικό τύπο). Το καταστατικό πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- Για την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρίας. Η επωνυμία λαμβάνεται από το είδος της επιχειρήσεως που ασκείται, μπορεί να περιέχει το ονοματεπώνυμο ιδρυτή ή άλλου φυσικού προσώπου ή επωνυμία εμπορικής εταιρίας και πρέπει να περιέχει τις λέξεις «Ανώνυμη Εταιρία». Η Α.Ε. μπορεί, για τις διεθνείς συναλλαγές της, να εκφράζει την επωνυμία της σε πιστή μετάφραση σε ξένη γλώσσα ή με λατινικά στοιχεία.
- Για την έδρα της εταιρίας, που πρέπει να είναι δήμος ή κοινότητα της Ελληνικής Επικράτειας.
- Για τη διάρκεια της εταιρίας.

- Για το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και τον τρόπο καταβολής του.
- Για το είδος των μετοχών, τον αριθμό, την ονομαστική αξία τους και την έκδοση τους.
- Για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών.
- Για τη μετατροπή ονομαστικών μετοχών σε ανώνυμες ή αντίστροφα.
- Για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου (ΔΣ) της εταιρίας.
- Για τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των Γενικών Συνελεύσεων (ΓΣ) των μετόχων.
- Για τους ελεγκτές.
- Για τα δικαιώματα των μετόχων.
- Για τον ισολογισμό και τη διάθεση των κερδών.
- Για τη λύση της εταιρίας και την εκκαθάριση της περιουσίας της.

Το καταστατικό πρέπει επίσης να αναφέρει:

α) Τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό ή στο όνομα και για λογαριασμό των οποίων έχει υπογραφεί το καταστατικό αυτό.

β) Το συνολικό ποσό, τουλάχιστο κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών του απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρίας και βαρύνουν αυτή.

Πρέπει να σημειωθεί ότι για τη λογιστική απεικόνιση των δαπανών που πραγματοποιούνται κατά το στάδιο συστάσεως της εταιρίας και πριν αυτή αποκτήσει νομική προσωπικότητα, θεωρούνται από την εφορία στο όνομα

ενός ιδρυτή, υπό την ιδιότητα του αυτή, βιβλία από τα οποία οι δαπάνες αυτές μεταφέρονται συγκεντρωτικά στα οριστικά βιβλία της εταιρίας, όταν αυτά θεωρηθούν μετά τη σύσταση και την απόκτηση νομικής προσωπικότητας.

Για να ολοκληρωθεί η σύσταση της εταιρίας απαιτείται ακόμη:

- Ο Υπουργός Εμπορίου να προκαλέσει την απόφαση για τη σύσταση της εταιρίας και την έγκριση του καταστατικού της, εφόσον τούτο έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

- Η απόφαση για τη σύσταση της εταιρίας και το καταστατικό να περιβληθούν τους τύπους δημοσιότητας που ορίζει ο νόμος.

Η εταιρία κηρύσσεται άκυρη με δικαστική απόφαση:

(1) Αν δεν έχουν τηρηθεί οι διατάξεις ως προς την εταιρική επωνυμία και το σκοπό της εταιρίας, ως προς την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου, ως προς την απόφαση συστάσεως και την έγκριση του καταστατικού και ως προς το οριζόμενο από το νόμο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου.

(2) Αν ο σκοπός είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη.

(3) Αν όταν υπογράφηκε η εταιρική σύμβαση όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν ικανότητα για δικαιοπραξία.

Επίσης η άδεια της Διοικήσεως ανακαλείται σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως π.χ.:

- ✓ Αν κατά τη σύσταση της εταιρίας δεν καταβλήθηκε το οριζόμενο από Το καταστατικό καταβλητέο κεφάλαιο.
- ✓ Αν η εταιρία δεν απομάκρυνε από τη διοίκηση της μέλος του Διοικητικό Συμβούλιο ή διευθυντή που καταδικάστηκε για πράξη σχετική με τη διαχείριση.
- ✓ Αν η αξία του ενεργητικού, έπειτα από αφαίρεση των προς Τρίτους υποχρεώσεων, γίνει μικρότερη του 1/10 του Μετοχικού Κεφαλαίου.

- ✓ Αν δεν έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο Εμπορίου οι ισολογισμοί τριών ετών.
- ✓ Αν μετά από 2 χρόνια από την ισχύ του Ν. **2842/2000** δεν προσαρμόσθηκε το Μετοχικό Κεφάλαιο ώστε να ανέλθει στο κατώτερο όριο που ορίζεται από το νόμο.

Μετά τη σύσταση της Α.Ε. σύμφωνα με το νόμο, αρχίζει η λειτουργία της, την οποία διασφαλίζουν τα όργανα της εταιρείας. Αυτά είναι:

- Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων (ΓΣ)
- Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.)
- Οι Ελεγκτές.

A. Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της υποχρεώνουν και τους απόντες ή διαφωνούντες μετόχους. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να είναι τακτική ή έκτακτη. Όταν πρόκειται να αποφασίσει τροποποιήσεις του καταστατικού καλείται καταστατική.

Η Γενική Συνέλευση καλείται, συγκροτείται σε σώμα με απαρτία, λειτουργεί και αποφασίζει σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του νόμου και του καταστατικού.

Προϋποθέσεις για να ληφθεί έγκυρα απόφαση από τη Γενική Συνέλευση είναι:

- α) να συγκεντρώνεται η απαιτούμενη από το νόμο ή το καταστατικό απαρτία.
- β) να διαμορφώνεται πλειοψηφία.

Τόσο η απαρτία όσο και η πλειοψηφία, λόγω του κεφαλαιακού χαρακτήρα της Α.Ε. διαμορφώνονται με βάση το εκπροσωπούμενο από τους παρισταμένους μετόχους κεφάλαιο και όχι από τον αριθμό των μετόχων. Ο κάθε μέτοχος διαθέτει τόσες ψήφους όσος είναι ο αριθμός των μετοχών τις οποίες κατέθεσε για να παραστεί στη συνέλευση.

Τόσο η απαρτία όσο και η πλειοψηφία διακρίνονται σε συνήθη και αυξημένη. Για την συνήθη απαρτία απαιτείται η παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν το 20% του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν επιτευχθεί, οι μέτοχοι καλούνται, μέσα σε 20 ημέρες, σε επαναληπτική συνέλευση που θεωρείται ότι βρίσκεται σε απαρτία όποιο και αν είναι το ποσοστό του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία του εκπροσωπούμενου κεφαλαίου.

Αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία απαιτείται για ορισμένα θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, όπως π.χ. η αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου, η μεταβολή της εθνικότητας ή του σκοπού της εταιρίας, η παράταση της διάρκειας, η διάλυση της Α.Ε. κ.α. Τα θέματα αυτά ορίζονται περιοριστικά από το νόμο, και κυρίως αναφέρονται σε τροποποιήσεις κεφαλαιωδών διατάξεων του καταστατικού. Η απαιτούμενη γι' αυτά απαρτία απαιτεί την παρουσία μετόχων που εκπροσωπούν τα 2/3 του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου. Αν δεν υπάρξει αυτή η απαρτία ακολουθεί πρώτη επαναληπτική συνέλευση για την οποία αρκεί να παρίσταται το 1/2 του καταβλημένου κεφαλαίου και εάν υπάρξει και πάλι έλλειψη απαρτίας συγκαλείται δεύτερη επαναληπτική συνέλευση στην οποία απαιτείται εκπροσώπηση του 1/3 του καταβλημένου κεφαλαίου. Ως προς την αυξημένη πλειοψηφία, στις συνελεύσεις αυτές οι αποφάσεις λαμβάνονται με τα 2/3 των ψήφων που διαθέτουν οι παριστάμενοι μέτοχοι.

Η τακτική Γενική Συνέλευση καλείται μία φορά το χρόνο υποχρεωτικά και μέσα σε έξι μήνες από το τέλος της οικονομικής χρήσεως, για να εγκρίνει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμό, λογαριασμό αποτελεσμάτων, κατάσταση διαθέσεως κερδών, προσάρτημα), να αποφασίσει για την απαλλαγή των μελών του ΔΣ και των ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Εκτάκτως η Γενική Συνέλευση καλείται:

1. Αν το Διοικητικό Συμβούλιο κρίνει ότι συντρέχει λόγος.
2. Αν το ζητήσουν οι τακτικοί ελεγκτές.

3. Αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το 5% του Μετοχικού Κεφαλαίου.
4. Αν η καθαρή περιουσία της Α.Ε. γίνει μικρότερη από το 1/2 του καταβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου , οπότε συγκαλείτε η Γενική Συνέλευση με το ερώτημα λύσεως της εταιρίας.

Σημειώνεται ότι εφόσον η Εταιρία έχει εκδώσει προνομιούχες μετοχές με ψήφο ή χωρίς ψήφο, για τη λήψη αποφάσεων που θίγουν τα προνόμια προβλέπεται από το νόμο η σύγκληση ιδιαίτερης συνελεύσεως των προνομιούχων μετόχων των οποίων θίγονται τα προνόμια, η οποία αποφασίζει για την κατάργηση ή τον περιορισμό του προνομίου με πλειοψηφία των 3/4 του εκπροσωπούμενου σ' αυτήν κεφαλαίου. Η απόφαση της ιδιαίτερης αυτής συνελεύσεως είναι απαραίτητη για τη λήψη της οριστικής αποφάσεως από τη Γενική Συνέλευση

B. Το Διοικητικό Συμβούλιο. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση, λειτουργεί και παίρνει αποφάσεις κατά πλειοψηφία προσώπων. Τα μέλη του, που πρέπει να είναι τουλάχιστον τρία, δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ιδιότητα του μετόχου εκτός αν αυτό προβλέπεται από το καταστατικό. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των έξι ετών και οι σύμβουλοι, κατά τη λήξη της Θητείας των, είναι πάντοτε επανεκλέξιμοι. Το καταστατικό μπορεί να καθορίζει την τμηματική ανανέωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, π.χ. για ένα εννεαμελές Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να καθορισθεί ότι κάθε χρόνο Θα εκλέγονται τρία μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου με τριετή θητεία στη θέση τριών εξερχομένων. Τα εξερχόμενα μέλη έχουν τη δυνατότητα επανεκλογής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά το μήνα και έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει για κάθε πράξη σχετική με τη διοίκηση της εταιρίας, τη διαχείριση της εταιρικής περιουσίας και την επιδίωξη του εταιρικού σκοπού.

Επειδή το Διοικητικό Συμβούλιο είναι όργανο που ενεργεί συλλογικά, για λόγους μεγαλύτερης ευελιξίας κατά τη διαχείριση των εταιρικών

υποθέσεων είναι δυνατό, εφόσον υπάρχει σχετική καταστατική διάταξη, να εκχωρεί όλες τις αρμοδιότητές του σε ένα σύμβουλο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος για την ενάσκησή τους είναι υπόλογος απέναντι στο Διοικητικό Συμβούλιο. Επίσης μπορεί να εκχωρούνται περιορισμένες ειδικές αρμοδιότητες σε ένα σύμβουλο, τον *Εντεταλμένο Σύμβουλο*.

Το καταστατικό μπορεί να δίνει στο Διοικητικό Συμβούλιο το δικαίωμα να εκλέγει προσωρινούς συμβούλους σε αντικατάσταση παραιτηθέντων ή αποθανόντων ή εκπτώτων συμβούλων. Η εκλογή αυτή είναι προσωρινή και ισχύει μέχρι τη σύγκλιση της πρώτης Γενικής Συνέλευσης η οποία είτε επικυρώνει την εκλογή τους είτε εκλέγει άλλους.

Τα συστήματα κατά τα οποία πραγματοποιείται η εκλογή του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση είναι κυρίως δύο:

α) Το σύστημα του αριθμού των μετοχών, σύμφωνα με το οποίο κάθε μέτοχος έχει τόσες ψήφους όσες μετοχές κατέχει. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα ψήφου που καλύπτει το σύνολο των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου το οποίο προκρίνει ο κάτοχός της. Συνεπώς ένας μέτοχος που κατέχει το 50% των ψήφων που παρίστανται στη Γενική Συνέλευση πλέον μία ακόμη ψήφο, εκλέγει ολόκληρο το Διοικητικό Συμβούλιο

β) Το αθροιστικό σύστημα ψηφοφορίας κατά το οποίο ο μέτοχος που κατέχει τις περισσότερες μετοχές μπορεί να εκλέξει μόνο την πλειοψηφία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, οπότε σ' αυτό θα εκπροσωπηθεί και η μειοψηφία.

Στην Ελλάδα, ο νόμος (αρθρ. 18, Ν. 2190) δίνει τη δυνατότητα να ορίζεται με το καταστατικό ότι ο μέτοχος ή οι μέτοχοι μπορούν να διορίσουν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου σε αριθμό που να μην υπερβαίνει το 1/3 του προβλεπόμενου συνολικού αριθμού αυτών. Ο διορισμός πρέπει να γνωστοποιείται στην Α.Ε. τρεις τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης και οι μέτοχοι που άσκησαν αυτό το δικαίωμα δεν μετέχουν στην εκλογή των υπολοίπων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Γ. Οι τακτικοί Ελεγκτές. Η Γενική Συνέλευση δεν μπορεί να αποφασίσει έγκυρα για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της εταιρίας αν προηγουμένως αυτές δεν ελεγχθούν από τους κατά νόμο τακτικούς ελεγκτές, οι οποίοι εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση

Εταιρίες οι οποίες υπερβαίνουν σε δύο συνεχείς χρήσεις τα αριθμητικά όρια των δύο από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

α) σύνολο ενεργητικού 500.000.000 δρχ.,

β) καθαρός κύκλος εργασιών (ετήσιος) 1.000.000.000 δρχ.

γ) μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως 50 άτομα, είναι υποχρεωμένες να εκλέγουν τους ελεγκτές τους, ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό, από τα μέλη του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών.

Από Ορκωτούς Ελεγκτές επίσης ελέγχονται, ανεξαρτήτως ορίων, οι εταιρίες που οι μετοχές τους είναι διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο, οι Ανώνυμες Χρηματιστηριακές Εταιρίες καθώς και οι Τραπεζικές Εταιρίες.

Οι Α.Ε. για τις οποίες δεν προβλέπεται έλεγχος από Ορκωτούς Ελεγκτές, είναι υποχρεωμένες να ορίσουν, κατά την τακτική γενική συνέλευση, δύο τουλάχιστον τακτικούς και ισάριθμους αναπληρωματικούς ελεγκτές που πρέπει να είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων σχολών και να έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος. Αντί τούτων μπορούν να ορίσουν ένα μόνο Ορκωτό Ελεγκτή, χωρίς αναπληρωματικό.

Οι ελεγκτές οφείλουν να παρακολουθούν, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, την λογιστική και διαχειριστική κατάσταση της εταιρίας, έχοντας το δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση κάθε σχετικού εγγράφου, βιβλίου ή πρακτικών. Στο τέλος της χρήσεως είναι υποχρεωμένοι, αφού ελέγξουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις για τις οποίες θα μιλήσουμε στην παράγραφο 3.6.2, να υποβάλουν προς την τακτική ετήσια Γενική Συνέλευση έκθεση με τα πορίσματα του ελέγχου των.

Σημειώνεται ότι ο έλεγχος των τακτικών ελεγκτών έχει ιδιαίτερη σημασία για τη διασφάλιση των συμφερόντων των μετόχων της μειοψηφίας από ενδεχόμενες υπερβάσεις ή παρατυπίες του Διοικητικό Συμβούλιο που εκφράζει συνήθως τους μετόχους της πλειοψηφίας.

1.4 Δημοσιότητα.

Η σημασία που έχουν στη σύγχρονη οικονομική ζωή οι Α.Ε. σε συνδυασμό με την περιορισμένη ευθύνη των μετόχων επιβάλλουν να υπάρχει όσο το δυνατό μεγαλύτερη διαφάνεια ως προς τη δραστηριότητα και την εξελικτική τους πορεία. Θα πρέπει δηλαδή κάθε ενδιαφερόμενος (μέτοχος της μειοψηφίας, πιστωτής, επενδυτής, χρηματοδότης κ.λ.π.) να μπορεί έγκαιρα να πληροφορηθεί ορισμένα βασικά γεγονότα ή εξελίξεις που συνδέονται με τη ζωή της Α.Ε. για την οποία ενδιαφέρεται.

Η διαφάνεια διασφαλίζεται με τη δημοσιότητα, δηλαδή τη γνωστοποίηση στους ενδιαφερομένους, ορισμένων πράξεων και στοιχείων που ορίζονται από το νόμο (άρθρο 7α, Ν. 2190). Συγκεκριμένα, υποβάλλονται σε δημοσιότητα:

- i. Οι αποφάσεις της Διοικήσεως για τη σύσταση της εταιρίας, καθώς και το καταστατικό που εγκρίθηκε.
- ii. Οι αποφάσεις της Διοικήσεως για την έγκριση της τροποποίησης ή κωδικοποίησης του καταστατικού μαζί με τις τροποποιήσεις που έγιναν.
- iii. Ο διορισμός και η παύση των προσώπων που:
 - ασκούν τη διαχείριση της εταιρίας,
 - έχουν την εξουσία να την εκπροσωπούν,
 - είναι αρμόδια να ασκούν τον τακτικό της έλεγχο.
- iv. Η απόφαση ανακλήσεως της άδειας συστάσεως και της εγκρίσεως του καταστατικού της εταιρίας.

- v. Κάθε απόφαση για αύξηση ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.
- vi. Το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου με το οποίο πιστοποιείται η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου κατά τη σύσταση της εταιρίας καθώς και μετά από κάθε αύξησή του.
- vii. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως, πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων, προσάρτημα) και οι σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.
- viii. Η εξαμηνιαία λογιστική κατάσταση που είναι υποχρεωμένες να συντάσσουν οι εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, καθώς και οι μηνιαίες λογιστικές καταστάσεις των Τραπεζών.
- ix. Η λύση της εταιρίας.
- x. Η δικαστική απόφαση παντός βαθμού που κηρύσσει άκυρη την εταιρία ή σε κατάσταση πτωχεύσεως.
- xi. Ο διορισμός και η αντικατάσταση των εκκαθαριστών.
- xii. Οι ισολογισμοί της εκκαθάρισεως καθώς και ο τελικός της ισολογισμός.
- xiii. Κάθε πράξη ή στοιχείο που η δημοσιότητά του επιβάλλεται από άλλες διατάξεις, όπως π.χ. οι εκθέσεις της Επιτροπής που προβλέπει ο νόμος για την αποτίμηση των εισφορών σε είδος.
- xiv. Η διαγραφή της εταιρίας από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.

Υποχρέωση δημοσιότητας επίσης υπάρχει και για ορισμένες πράξεις και στοιχεία υποκαταστημάτων που ιδρύθηκαν και λειτουργούν στην Ελλάδα από εταιρίες οι οποίες διέπονται από το δίκαιο άλλου κράτους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή Τρίτης Χώρας.

Η δημοσιότητα πραγματοποιείται:

- Με την καταχώριση των πράξεων και στοιχείων, που υπόκεινται σε δημοσιότητα, στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών.
- Με τη δημοσίευση, στο τεύχος Ανωνύμων Εταιριών και Εταιριών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδας τής Κυβερνήσεως, ανακοινώσεως για την καταχώριση στο Μητρώο Α.Ε. των σχετικών πράξεων και στοιχείων.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως π.χ. για τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις εκτός από το προσάρτημα, αντί της παραπάνω ανακοινώσεως επιβάλλεται η δημοσίευση στο σύνολό τους, καθώς και πρόσθετη δημοσίευση σε ημερήσιες πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες.

Το Μητρώο των Ανωνύμων Εταιριών τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας όπου έχει την έδρα της η Εταιρία. Ειδικά για τις Τράπεζες, τις ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες, τις εταιρίες επενδύσεων χαρτοφυλακίου και αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς και τις εταιρίες που οι μετοχές τους είναι εισαγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, το Μητρώο τηρείται στην αρμόδια κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου.

Το Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών αποτελείται από:

1. το βιβλίο μητρώου ανωνύμων εταιριών,
2. τη μερίδα κάθε εταιρίας,
3. το φάκελο της εταιρίας και
4. το ευρετήριο των εταιριών.

Στη διεύθυνση Α.Ε. και Πίστεως του Υπουργείου Εμπορίου τηρείται επίσης το Κεντρικό Μητρώο στο οποίο καταχωρούνται όλες οι ελληνικές Α.Ε. και τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία των αλλοδαπών εταιριών.

Το Κεντρικό Μητρώο αποτελείται από:

- α) το βιβλίο Κεντρικού Μητρώου,
- β) το Ευρετήριο των εταιριών του Κεντρικού Μητρώου.

Στο βιβλίο Μητρώου και στο Κεντρικό Μητρώο καταχωρίζεται, με χρονολογική σειρά, η επωνυμία κάθε Α.Ε. Από τη συνδυασμένη αυτή καταχώρηση η Α.Ε. παίρνει τον αριθμό μητρώου της, ο οποίος είναι μοναδικός και χαρακτηριστικός της εταιρίας.

Στη μερίδα της εταιρίας καταχωρίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που υποβάλλονται σε δημοσιότητα καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που υποβάλλεται στο Υπουργείο Εμπορίου για την άσκηση του κρατικού ελέγχου.

Στον φάκελο της εταιρίας τηρούνται όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στη μερίδα της. Οι φάκελοι καθώς και οι μερίδες ταξιθετούνται με βάση τον αριθμό μητρώου της εταιρίας.

Στο ευρετήριο αναγράφεται, με αλφαβητική σειρά, η επωνυμία κάθε εταιρίας και ο αριθμός μητρώου της, ώστε να μπορούν να αναζητηθούν η μερίδα και ο φάκελος μιας εταιρίας της οποίας είναι γνωστή μόνο η επωνυμία.

Κάθε ενδιαφερόμενος τρίτος μπορεί, έπειτα από αίτησή του, να λάβει αντίγραφο, επικυρωμένο ή όχι, οποιασδήποτε πράξεως ή στοιχείου που υποβάλλεται σε δημοσιότητα, αφού καταβληθεί το διοικητικό κόστος. Τα περί Μητρώου Α.Ε. ρυθμίζονται με την απόφαση Υπουργού Εμπορίου Κ3-41 14/22.12.86.

1.5 Παρατηρήσεις σχετικά με τη Διοίκηση

1.5.1 Γενικά.

Έχει επικρατήσει να λέγεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. εκφράζει τη βούληση του μετόχου της. Ακριβέστερο όμως θα ήταν να λεχθεί ότι η διοίκηση της Α.Ε. εκφράζει τη βούληση του αποτελεσματικού μετόχου ή της αποτελεσματικής πλειοψηφίας.

Ονομάζουμε αποτελεσματική πλειοψηφία τη διαμορφούμενη στις Γενικές Συνελεύσεις πλειοψηφία των παρισταμένων η οποία επιβάλλει τελικά την άποψή της στην λήψη των αποφάσεων αν και δεν καλύπτει Το 50% του συνολικού κεφαλαίου της εταιρίας. Καλύπτει πάντως το 50% του παριστάμενου στη Γενική Συνέλευση κεφαλαίου.

Αποτελεσματικός μέτοχος είναι αυτός που διαθέτει την αποτελεσματική πλειοψηφία μόνος του ή μετέχει σε μια ομάδα μετόχων η οποία κατορθώνει να επιτύχει την αποτελεσματική πλειοψηφία.

Δεν θεωρούμε άσκοπο, αν και αυτό διευρύνει τους προσανατολισμούς της παρούσας εργασίας, να παραθέσουμε ορισμένες απόψεις ως προς Το ρόλο που διαδραματίζουν στη δραστηριότητα των Α.Ε., ο λεγόμενος αφανής μέτοχος, ο αποτελεσματικός μέτοχος, η αποτελεσματική πλειοψηφία και η ανώτατη διοίκηση της Α.Ε.

1.5.2 Αφανής μέτοχος

Ο αφανής μέτοχος δεν ενδιαφέρεται να συμμετέχει στις Γενικές Συνελεύσεις και δεν ελέγχει ούτε επηρεάζει κατά οποιοδήποτε τρόπο την πλειοψηφία των μετόχων. Στην ουσία δεν έχει ενεργό εταιρική βούληση και συνήθως έχει αποκτήσει τις μετοχές του ως προσωρινή επένδυση αποβλέποντας στην πώλησή των σε ένα όχι απομακρυσμένο χρόνο. Ο μέτοχος αυτός επηρεάζεται βέβαια από την πολιτική της Α.Ε. αλλά ουσιαστικά διαλέγει ανάμεσα σε διάφορες εναλλακτικές περιπτώσεις τοποθετήσεως των χρημάτων που εκμεταλλεύεται.

Από την άλλη πλευρά, η Διοίκηση της Α.Ε. είναι αδιάφορη στην ουσία, όσον αφορά στην ποιότητα και τη βούληση του αφανούς μετόχου, ιδιαίτερα του μη κερδοσκόπου.

Ο αριθμός των αφανών μετόχων στις Α.Ε. είναι συνάρτηση του βαθμού διασποράς των μετοχικών τίτλων, αυξανόμενος όσο αυξάνεται ο βαθμός διασποράς. Αντίθετα, το ποσοστό της αποτελεσματικής πλειοψηφίας των

μετόχων μεταβάλλεται σε σχέση με το σύνολο του Μετοχικού Κεφαλαίου, κατά φορά αντίστροφη προς τον βαθμό διασποράς. Συνεπώς, στις οικογενειακές Α.Ε., όπου η διασπορά των τίτλων είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη, η έννοια του αφανούς μετόχου είναι και αυτή ανύπαρκτη.

1.5.3 Αποτελεσματική πλειοψηφία

Από τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν ως τώρα προκύπτει το συμπέρασμα ότι η αποτελεσματική πλειοψηφία μπορεί να ελέγχει ποσοστό μικρότερο του 50%, ικανό όμως να της εξασφαλίσει τις περισσότερες ψήφους στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων.

Αυτή η πλειοψηφία, στις περισσότερες περιπτώσεις, ανήκει μόνιμα ή επί πολύ χρόνο σε ορισμένα άτομα, ενώ η μειοψηφία που συμμετέχει κατά σύστημα στις Γενικές Συνελεύσεις έχει βαρύτητα τότε μόνο, όταν η αποτελεσματική πλειοψηφία δεν έχει απόλυτη υπεροχή ή όταν φαίνεται εκ των πραγμάτων ότι είναι δυνατό να ενισχυθεί το ποσοστό της μειοψηφίας.

1.5.4 Ανώτατη Διοίκηση και επιχειρησιακός φορέας

Την πορεία και τον ρυθμό αναπτύξεως των Α.Ε. κατευθύνει στην ουσία και προγραμματίζει η ανώτατη διοίκησή τους.

Αν όμως οι φορείς της Διοικήσεως κατευθύνουν την πορεία της Α.Ε., τότε ποιος είναι ο ρόλος του κεφαλαιούχου επιχειρησιακού φορέα; Τυπικά, επιχειρησιακός φορέας είναι ο οποιοσδήποτε μέτοχος. Ουσιαστικά, όμως είναι μόνο ο αποτελεσματικός μέτοχος, ως μέλος της ελέγχουσας πλειοψηφίας των μετόχων. Τούτο συμβαίνει επειδή η Διοίκηση, η οποία διερμηνεύει τη βούλησή του και προγραμματίζει την πορεία της Α.Ε., εκλέγεται από αυτόν.

1.6 Γενική επισκόπηση της λογιστικής των Α.Ε.

1.6.1 Γενικότητες

Η λογιστική των Α.Ε. αναφέρεται κυρίως στα θέματα χειρισμού:

- I. Του Μετοχικού Κεφαλαίου και των μεταβολών του.
- II. Του επιχειρησιακού πλεονάσματος που προκύπτει από τη δραστηριότητα της Α.Ε. π.χ. παρακράτηση κερδών για τη δημιουργία αποθεματικών και διανομή μερισμάτων.
- III. Των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των μετόχων.
- IV. Των παροχών κάθε φύσεως προς ιδρυτές ή άλλα πρόσωπα, π.χ. παροχή ιδρυτικών τίτλων κ.λ.π., και
- V. Των περιπτώσεων λύσεως και εκκαθαρίσεως των Α.Ε.

Οι λογαριασμοί που δημιουργούνται από τους χειρισμούς αυτούς και ο τρόπος λειτουργίας των αναπτύσσονται στα επιμέρους κεφάλαια ή παραγράφους. Όλες οι Α.Ε. είναι υποχρεωμένες να τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, ανεξαρτήτως ύψους του κύκλου εργασιών τους και να εφαρμόζουν το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο ή κατά περίπτωση, τα Κλαδικά (Τραπεζικό, Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων). Τα βιβλία τα οποία πρέπει να θεωρήσει η Α.Ε. στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. είναι τα εξής:

Βιβλία Λογιστικά

- Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών.
- Συγκεντρωτικό Ημερολόγιο ή Γενικό Ημερολόγιο.
- Ημερολόγιο Εγγραφών Ισολογισμού.
- Γενικό Καθολικό.
- Ημερολόγιο Ταμείου ή/και Διαφόρων Πράξεων.

Ειδικά Βιβλία

- Βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων.
- Βιβλίο Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου.
- Βιβλίο Μετόχων, εφόσον η Α.Ε. καλύπτει το σύνολο ή μέρος του κεφαλαίου της με ονομαστικές μετοχές.

Εταιρία η οποία πρόκειται να τηρήσει μηχανογραφημένη λογιστική έχει τη δυνατότητα να θεωρήσει ενιαίο μηχανογραφικό έντυπο για όλα τα βιβλία, εκτός από το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών και τα Πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης και του Διοικητικού Συμβουλίου, αρκεί να το δηλώσει στο σχετικό σημείωμα θεωρήσεως.

1.6.2 Διατάξεις για τις ετήσιες λογιστικές καταστάσεις.

Οι τροποποιήσεις του Ν. 2190, οι οποίες έγιναν με τα Π.Δ. 409/1986 και 498/1987 με σκοπό την προσαρμογή της νομοθεσίας περί Α.Ε. προς τις κοινοτικές οδηγίες (68/151/ΕΟΚ, 77/91/ΕΟΚ, 78/660/ΕΟΚ, 78/855/ΕΟΚ, 82/891/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ), έθεσαν λεπτομερέστατες διατάξεις για την κατάρτιση και τη δομή των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων ή ετήσιων λογαριασμών, όπως επίσης αποκαλούνται.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν:

- 1) Τον Ισολογισμό,
- 2) Τον λογαριασμό «Αποτελέσματα Χρήσεως»,
- 3) Τον «Πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων», και
- 4) Το Προσάρτημα.

Τα παραπάνω έγγραφα αποτελούν, κατά τη διατύπωση του νόμου, «ενιαίο σύνολο», με την έννοια, προφανώς, ότι αλληλοσυμπληρώνονται ώστε από τη μελέτη τους να προκύπτουν με πληρότητα και σαφήνεια ή

περιουσιακή διάρθρωση, η χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρίας. Οι τρεις πρώτες από αυτές τις καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα υποδείγματα που περιλαμβάνονται στο Π.Δ. 1123/1980 «Περί ορισμού του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της προαιρετικής εφαρμογής του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου» (ΦΕΚ Α' 75/1980), σε συνδυασμό με όσα ορίζονται στο Προεδρικό Διάταγμα αυτό αναφορικά με το περιεχόμενο κάθε κατηγορίας και κάθε λογαριασμού που αναφέρονται σε αυτές. Πρέπει να σημειωθεί ότι, για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας, συνεπώς για όλες τις Α.Ε., είναι υποχρεωτική η εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ.

Βασικές αρχές που υιοθετούνται από το νομοθέτη για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων είναι η αρχή της σαφήνειας και παρόλο που τούτο δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο, της επαρκούς αποκαλύψεως. Ο νομοθέτης δηλαδή επεδίωξε ώστε ο μελετητής των καταστάσεων να έχει στα χέρια του επαρκές υλικό παρουσιασμένο με την απαραίτητη σαφήνεια που θα επιτρέψει το σχηματισμό έγκυρης γνώμης για την οικονομική κατάσταση της εταιρίας. Σε αυτό το στόχο τείνουν όλες οι διατάξεις που αναφέρονται στη σύνταξη των καταστάσεων, αλλά είναι χαρακτηριστικό ότι ο νομοθέτης δεν διστάζει να επιβάλει την παρέκκλιση από κάθε διάταξη που η εφαρμογή της, σε συγκεκριμένη περίπτωση, θα ερχόταν σε αντίθεση με τις παραπάνω αρχές. Κάθε τέτοια παρέκκλιση όμως θα πρέπει να αιτιολογείται πλήρως στο προσάρτημα.

Στα επόμενα θα εκθέσουμε, με κάθε δυνατή συντομία, τις κύριες διατάξεις που διέπουν κάθε μια από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς επίσης την Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και την Έκθεση των Ελεγκτών που κατά κάποιο τρόπο αποτελούν συμπλήρωμά τους.

A. Ισολογισμός

Για τον ισολογισμό ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Ο Ισολογισμός καταρτίζεται σε δύο παράπλευρα σκέλη κατά την οριζόντια διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του ΕΓΛΣ (το υπόδειγμα αυτό παραθέτουμε στην παράγραφο 3.8). Η δομή του απαγορεύεται να μεταβληθεί από μια χρήση στην άλλη, εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση, αλλά τούτο πρέπει να αιτιολογείται στο προσάρτημα.

β) Τα ποσά των λογαριασμών Ενεργητικού και Παθητικού απεικονίζονται σε δυο τουλάχιστον στήλες στις οποίες αντιπαρατίθενται τα αντίστοιχα ομοειδή στοιχεία της κλειόμενης και της προηγούμενης χρήσεως.

γ) Οι λογαριασμοί που προβλέπονται στο υπόδειγμα του Ισολογισμού καταχωρούνται ξεχωριστά ο καθένας και με τη σειρά που καθορίζεται στο υπόδειγμα. Λογαριασμός στον οποίο δεν υπάρχει ποσό, ούτε της κλειόμενης ούτε της προηγούμενης χρήσεως, παραλείπεται.

δ) Επιτρέπεται η παραπέρα ανάλυση των λογαριασμών, με τον όρο ότι δεν θα μεταβάλλεται η σειρά τους. Επίσης επιτρέπεται η προσθήκη λογαριασμών εφόσον το περιεχόμενο τους δεν περιλαμβάνεται σε κάποιον από τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς του υποδείγματος.

ε) Η δομή και οι τίτλοι των λογαριασμών που στο υπόδειγμα φέρουν αραβική αρίθμηση πρέπει να προσαρμόζονται, όταν η ειδική φύση της επιχειρήσεως το απαιτεί, ώστε οι χρησιμοποιούμενοι τίτλοι λογαριασμών να υποδηλώνουν με σαφήνεια τα απεικονιζόμενα στοιχεία. Κάθε τέτοια προσαρμογή αιτιολογείται στο προσάρτημα.

στ) Οι λογαριασμοί που φέρουν αραβική αρίθμηση μπορούν να συγχωνεύονται όταν:

- I. Τα ποσά τους είναι ασήμαντα και από τη συγχώνευση δεν θίγονται οι αρχές της σαφήνειας και της επαρκούς αποκαλύψεως.
- II. Η συγχώνευση γίνεται για χάρη μεγαλύτερης σαφήνειας.

ζ) Εταιρία που έχει Υποκαταστήματα ενσωματώνει στον ετήσιο Ισολογισμό τα Ενεργητικά και Παθητικά στοιχεία των Υποκαταστημάτων και συγχωνεύει τα σχετικά ποσά στους οικείους λογαριασμούς του Ισολογισμού συμψηφίζοντας κάθε αμοιβαία χρεωαπαίτηση μεταξύ των υποκαταστημάτων καθώς και μεταξύ υποκαταστημάτων και κεντρικού

η) Απαγορεύεται κάθε συμψηφισμός μεταξύ κονδυλίων Ενεργητικού και Παθητικού και η εμφάνιση στον Ισολογισμό μόνο της μεταξύ των διαφοράς.

θ) Κάθε εταιρία η οποία, κατά την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα αριθμητικά όρια των δυο από τα παρακάτω κριτήρια:

- a. σύνολο ισολογισμού 500.000.000 δραχμές, όπως αυτό προκύπτει από την άθροιση των στοιχείων Α μέχρι και Ε του Ενεργητικού στο υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ.
- b. καθαρός κύκλος εργασιών 1.000.000.000 δραχμές,
- c. μέσος όρος προσωπικού που απασχολήθηκε κατά τη διάρκεια της χρήσεως 50 άτομα, μπορεί να δημοσιεύσει συνοπτικό ισολογισμό που να εμφανίζει μόνο τους λογαριασμούς οι οποίοι στο υπόδειγμα χαρακτηρίζονται με γράμματα και λατινικούς αριθμούς, με τον όρο ότι οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις θα διαχωρίζονται σε βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες. Η ευχέρεια παύει να υφίσταται στις εταιρίες που μεταγενέστερα σε δυο συνεχείς χρήσεις υπερβαίνουν τα όρια των 2 από τα 3 κριτήρια. Αντίθετα, παρέχεται και στις εταιρίες που μεταγενέστερα παύουν να υπερβαίνουν τα όρια δύο κριτηρίων σε δυο συνεχείς χρήσεις. Τα ποσά των κριτηρίων δεν αναθεωρήθηκαν σε ευρώ.

- d. Η ευχέρεια ισχύει μόνο για τον δημοσιευόμενο ισολογισμό, ενώ ο καταρτιζόμενος, που κατατίθεται στο Μητρώο Α.Ε., πρέπει να είναι πλήρης.

Στον δημοσιευόμενο ισολογισμό γίνεται μνεία ότι είναι συνοπτικός και αναφέρεται το Μητρώο Α.Ε. στο οποίο πρόκειται να καταχωρηθεί ο πλήρης.

Στο άρθρο 42ε περιέχονται ειδικές διατάξεις για ορισμένα στοιχεία του ισολογισμού, με τις οποίες αποσαφηνίζονται βασικές έννοιες όπως π.χ. έξοδα εγκαταστάσεως, πάγιο ενεργητικό κ.λ.π. Δεν χρειάζεται να επιμείνουμε στα σημεία αυτά όπου ο νομοθέτης απλώς επαναλαμβάνει έννοιες γνωστές από τη γενική λογιστική. Θα σταθούμε μόνο στα σημεία εκείνα με τα οποία επιλύονται από το νομοθέτη θέματα αμφιλεγόμενα στη θεωρία. Από αυτά επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

A) Στο υπόδειγμα του ισολογισμού περιλαμβάνεται ιδιαίτερη κατηγορία του ενεργητικού με τίτλο **«Συμμετοχές και άλλες μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις»**, στην οποία εμφανίζονται και οι λογαριασμοί:

1. Συμμετοχές σε συνδεμένες επιχειρήσεις.
2. Συμμετοχές σε λοιπές επιχειρήσεις.

Οι έννοιες της συμμετοχής και της συνδεμένης επιχειρήσεως έχουν ιδιαίτερη σημασία ενόψει της καταρτίσεως ενοποιημένων ισολογισμών ομίλων επιχειρήσεων που έχει επιβληθεί και στη χώρα μας σε εφαρμογή της 7ης Κοινοτικής Οδηγίας (831349/ΕΟΚ). Για αυτό ο νομοθέτης διευκρινίζει τις έννοιες αυτές όπως διατυπώθηκαν από την Κοινοτική Οδηγία, σύμφωνα με την οποία:

- *Ως συμμετοχές ορίζονται τα δικαιώματα συμμετοχής στο κεφάλαιο άλλων επιχειρήσεων, οποιασδήποτε νομικής μορφής, τα οποία αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 10% του κεφαλαίου των επιχειρήσεων αυτών και αποκτώνται με σκοπό διαρκούς κατοχής των.*

- Ως συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

Με τον όρο συνδεδεμένες επιχειρήσεις ορίζονται ως :

1. Οι επιχειρήσεις εκείνες μεταξύ των οποίων υπάρχει σχέση μητρικής επιχείρησης προς θυγατρική. Τέτοια σχέση υπάρχει όταν μία επιχείρηση (μητρική):

1α. ή έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής),

1β. ή ελέγχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης (θυγατρικής) έπειτα από συμφωνία με τους μετόχους ή εταίρους της επιχείρησης αυτής,

1γ. ή συμμετέχει στο κεφάλαιο μιας άλλης επιχείρησης και έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων διοίκησης της επιχείρησης αυτής (θυγατρικής),

1δ. ή ασκεί δεσπόμενη επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση (θυγατρική) και τούτο συμβαίνει όταν η μητρική διαθέτει τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής και ταυτόχρονα ασκεί κυριαρχική επιρροή στη διοίκηση ή τη λειτουργία της θυγατρικής.

2. Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις της παραπάνω περιπτώσεως και κάθε μια από τις θυγατρικές ή τις θυγατρικές των θυγατρικών των συνδεδεμένων αυτών επιχειρήσεων.

3. Οι θυγατρικές επιχειρήσεις των προηγούμενων περιπτώσεων 1 και 2, άσχετα αν μεταξύ των θυγατρικών αυτών δεν υπάρχει απευθείας δεσμός συμμετοχής.

4. Οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις των παραπάνω περιπτώσεων 1, 2 και 3 και κάθε άλλη επιχείρηση που παρόλο ότι δε συνδέεται με αυτές με τις σχέσεις που αναφέρθηκαν:

4α. έχει τεθεί υπό ενιαία διεύθυνση κατόπι συμβάσεως που έχει συναφθεί με την πρώτη επιχείρηση ή σύμφωνα με τους όρους του καταστατικού της.

4β. ή τα διοικητικά, διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα της επιχειρήσεως αυτής καθώς και μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων των περιπτώσεων 1, 2, 3 αποτελούνται κατά πλειοψηφία από τα ίδια πρόσωπα.

Β) Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις χαρακτηρίζονται εκείνες των οποίων η προθεσμία εξοφλήσεως λήγει μετά το τέλος της επόμενης χρήσεως.

Γ) Τα ποσά των λογαριασμών τάξεως δίνουν ιδιαίτερο άθροισμα, το οποίο δεν προστίθεται στα συνολικά αθροίσματα των ουσιαστικών λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού.

B. Λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως

Για τον λογαριασμό αυτό ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Ο λογαριασμός «Αποτελέσματα Χρήσεως» καταρτίζεται σε κάθετη διάταξη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Ε.Γ.Λ.Σ. Η δομή του απαγορεύεται να μεταβληθεί από μια χρήση στην άλλη εκτός αν συντρέχει εξαιρετική περίπτωση που πρέπει όμως να αιτιολογείται στο προσάρτημα.

β) Για την συγκριτική απεικόνιση των στοιχείων του λογαριασμού με εκείνα της προηγούμενης χρήσεως, τη σειρά των λογαριασμών τους οποίους προβλέπει το υπόδειγμα, την παραπέρα ανάλυση, τη δομή, τους τίτλους, τη συγχώνευση των λογαριασμών αυτών, και την εμφάνιση των αποτελεσμάτων των υποκαταστημάτων ισχύουν κατ' αναλογία όσα αναφέρονται υπό στοιχεία β ως και θ στην προηγούμενη ενότητα περί ισολογισμού.

γ) Απαγορεύεται κάθε συμψηφισμός μεταξύ κονδυλίων εξόδων και εσόδων και η εμφάνιση στον λογαριασμό Αποτελεσμάτων μόνο της μεταξύ των διαφοράς.

δ) Ευχέρεια συντάξεως συνοπτικού λογαριασμού αποτελεσμάτων δεν υπάρχει.

ε) Ο λογαριασμός Αποτελεσμάτων Χρήσεως εμφανίζει ως πρώτο κονδύλι τον κύκλο εργασιών. Θα πρέπει να νοείται ο καθαρός κύκλος εργασιών, δηλαδή το ποσό που προκύπτει αν από τα έσοδα που πραγματοποιούνται από την πώληση προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών αφαιρεθούν οι εκπτώσεις πωλήσεων και οι υπέρ του Δημοσίου και τρίτων εισπραττόμενοι φόροι.

στ) Τα έκτατα και ανόργανα έσοδα και έξοδα αναφέρονται συγκεντρωτικά στον λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν όμως τα ποσά τους είναι σημαντικά παρέχεται στο προσάρτημα ανάλυσή τους και σχετικές διευκρινίσεις.

Γ. Ο Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων.

Ο Πίνακας διαθέσεως αποτελεσμάτων καταρτίζεται σύμφωνα με το υπόδειγμα του ΕΓΛΣ, το οποίο παραθέτουμε στην παραγρ. 3.8. Όπως και οι προηγούμενες καταστάσεις, καταρτίζεται σε δύο στήλες, στη μια από τις οποίες απεικονίζονται τα αντίστοιχα στοιχεία της προηγούμενης χρήσεως. Το ουσιαστικό θέμα της διαθέσεως των αποτελεσμάτων θα μας απασχολήσει σε άλλο κεφάλαιο.

Δ. Το Προσάρτημα.

Το προσάρτημα είναι ένα απαραίτητο συμπλήρωμα των προηγούμενων οικονομικών καταστάσεων που περιέχει πρόσθετες πληροφορίες, επεξηγήσεις ή αναλύσεις των κονδυλίων που εμφανίζονται στις καταστάσεις αυτές. Για το εταιρικό δίκαιο της χώρας μας αποτελεί σχετικά νέο θεσμό, που έγινε απαραίτητος προκειμένου να εναρμονισθεί η ελληνική νομοθεσία προς τις Κοινοτικές Οδηγίες.

Για πρώτη φορά στην ελληνική νομοθεσία εισάγεται το προσάρτημα με το Π.Δ. 1123/1980 με το οποίο προσδιορίσθηκε το περιεχόμενο του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου. Ο προαιρετικός χαρακτήρας όμως του σχεδίου είχε ως αποτέλεσμα να μην εφαρμοσθεί στην πράξη ο θεσμός, μέχρι που Οι τροποποιήσεις και συμπληρώσεις του Νόμου περί Α.Ε. τον κατέστησαν υποχρεωτικό για τις Α.Ε. από το 1987.

Το προσάρτημα είναι η μόνη από τις ετήσιες καταστάσεις που δεν δημοσιεύεται στον τύπο. Οι μέτοχοι όμως μπορούν να το ζητήσουν πριν από την ετήσια τακτική γενική συνέλευση και κάθε ενδιαφερόμενος τρίτος μπορεί να λάβει αντίγραφο του από το Μητρώο Α.Ε. όπου και καταχωρείται.

E. Κανόνες αποτιμήςεως.

Ο νόμος περί Α.Ε. περιέχει σημαντικές διατάξεις για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων που εμφανίζονται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Η αποτίμηση γίνεται με βάση τις ακόλουθες θεμελιώδεις λογιστικές αρχές:

α) Θεωρείται ότι η εταιρία θα συνεχίσει τη δραστηριότητά της (**αρχή της συνέχειας της δραστηριότητας** — going concern)

β) Οι μέθοδοι αποτιμήςεως εφαρμόζονται παγίως, χωρίς να μεταβάλλονται από χρήση σε χρήση (**αρχή της συνέπειας**).

γ) Σε κάθε χρήση περιλαμβάνονται μόνο πραγματοποιημένα κέρδη, ενώ λαμβάνονται υπόψη όλοι οι πιθανοί κίνδυνοι και πιθανές ζημιές και λογίζονται οι απαραίτητες αποσβέσεις και προβλέψεις (**αρχή της συντηρητικότητας**).

δ) Τα έσοδα και τα έξοδα που αφορούν τη χρήση λογίζονται σε αυτήν ανεξάρτητα από το χρόνο του ταμειακού διακανονισμού των (**αρχή της δεδουλευμένης βάσεως**).

ε) Τα περιουσιακά στοιχεία των λογαριασμών του ενεργητικού και του παθητικού αποτιμώνται χωριστά και όπως ειδικότεροι κανόνες ορίζουν. Οι κανόνες αυτοί στηρίζονται κυρίως στις **αρχές της συντηρητικότητας και της αντικειμενικότητας**.

στ) Τα ποσά ανοίγματος των λογαριασμών της χρήσεως συμφωνούν απόλυτα με τον ισολογισμό κλεισίματος της προηγούμενης χρήσεως (**αρχή της λογιστικής συνέχειας**).

Κυριότεροι από τους ειδικότερους κανόνες αποτιμήσεως των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων είναι οι ακόλουθοι :

Τα έξοδα εγκαταστάσεως καθώς και τα περισσότερα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως κατά γενικό κανόνα αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος που πραγματοποιήθηκαν, είτε εγγράφονται στο πάγιο ενεργητικό και αποσβένονται τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία. Σε ειδικές περιπτώσεις ορίζεται ο χρόνος αποσβέσεως διάφορος της πενταετίας: π.χ. συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την πληρωμή ή την αποτίμηση υποχρεώσεων από δάνεια ή πιστώσεις σε ξένο νόμισμα που χρησιμοποιήθηκαν για την απόκτηση πάγιων στοιχείων αποσβένονται τμηματικά, ανάλογα με την υπόλοιπη κανονική διάρκεια του δανείου ή της πιστώσεως. Επίσης σε περίπτωση που η εταιρία έχει εκδώσει ομολογιακό δάνειο, οι ενδεχόμενες διαφορές εκδόσεως και εξοφλήσεως ομολογιών αποσβένονται με τμηματικές ισόποσες δόσεις μέχρι τη λήξη προθεσμίας του δανείου.

- Η υπεραξία της επιχειρήσεως (goodwill) που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας αποσβένεται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις που δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη.
- Τα ενσώματα πάγια στοιχεία αποτιμώνται στην αξία της τιμής κτήσεως ή του κόστους ιδιοκατασκευής, προσαυξημένη με τις δαπάνες προσθηκών και βελτιώσεων και μειωμένη με τις αποσβέσεις. Σε περίπτωση υποτιμήσεως ενσώματου πάγιου στοιχείου και εφόσον προβλέπεται ότι η υποτίμηση θα είναι διαρκής, σχηματίζεται ανάλογη πρόβλεψη ώστε η αποτίμηση του στοιχείου αυτού κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού να γίνεται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως ή του κόστους ιδιοκατασκευής και της υποτιμημένης τρέχουσας τιμής του.

- Οι συμμετοχές σε Α.Ε. και άλλες επιχειρήσεις καθώς και τα χρεόγραφα αποτιμώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή, μεταξύ της τιμής κτήσεώς τους και της τρέχουσας τιμής τους.

Ως τρέχουσα τιμή θεωρείται:

α) Για τους εισαγμένους στο Χρηματιστήριο τίτλους ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

β) Για τις μετοχές Α.Ε. που δεν είναι εισαγμένες στο Χρηματιστήριο, τις συμμετοχές σε άλλες (πλην Α.Ε.) επιχειρήσεις και τους τίτλους με χαρακτήρα ακινητοποιήσεων των άλλων αυτών επιχειρήσεων, που συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2190, η εσωτερική λογιστική αξία των μετοχών, συμμετοχών ή τίτλων των επιχειρήσεων αυτών, όπως προκύπτει από τον νόμιμα συντεταγμένο τελευταίο ισολογισμό τους.

γ) Για τους τίτλους σταθερού εισοδήματος (ομολογίες, ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου) των οποίων η διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο γίνεται στην καθαρή τιμή τους, δίχως τον δεδουλευμένο μέχρι την αγορά τους τόκο, αξία κτήσεως είναι η καθαρή τιμή τους αυτή.

δ) Όταν η τρέχουσα τιμή είναι χαμηλότερη της τιμής κτήσεως δεν μειώνεται η αρχική αξία κτήσεως, αλλά δημιουργούνται αντίθετοι λογαριασμοί προβλέψεων οι οποίοι, κατά τις επόμενες χρήσεις, αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με τα δεδομένα των νέων αυτών χρήσεων.

ε) Η δραχμική τρέχουσα αξία των χρεογράφων και γενικά των τίτλων σε ξένο νόμισμα προσδιορίζεται με πολλαπλασιασμό της τρέχουσας αξίας τους σε ξένο νόμισμα με την επίσημη τιμή αγοράς του ξένου νομίσματος κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού. Η τρέχουσα αξία σε ξένο νόμισμα είναι η μέση χρηματιστηριακή τιμή τους κατά τον τελευταίο μήνα της χρήσεως.

στ) Χρεόγραφα και τίτλοι που έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής καταθέσεως και δεν έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο, αποτιμούνται στην κατ' είδος παρούσα αξία τους κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού, η οποία προσδιορίζεται με βάση το ετήσιο επιτόκιο του κάθε χρεογράφου ή τίτλου.

- Τα αποθέματα αποτιμούνται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ της τιμής κτήσεως ή του κόστους παραγωγής τους και της τιμής στην οποία η επιχείρηση μπορεί να τα αγοράσει ή να τα παράγει κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού. Ειδικές ρυθμίσεις προβλέπονται για την αποτίμηση αποθεμάτων υπολειμμάτων, υποπροϊόντων και ελαττωματικών. Για τον υπολογισμό της τιμής κτήσεως μπορεί να χρησιμοποιείται οποιαδήποτε μέθοδος από εκείνες που αναγνωρίζει η λογιστική θεωρία (μέσου όρου, F.I.F.O., L.I.F.O.), η οποία όμως πρέπει να ακολουθείται παγίως.

Αλλαγή της δεν επιτρέπεται, εκτός αν συντρέχει σχετικός λόγος, οπότε η μεταβολή αιτιολογείται στο προσάρτημα όπου και αναφέρεται η επίδραση της αλλαγής αυτής στα αποτελέσματα χρήσεως.

- Απαιτήσεις ανεπίδεκτες εισπράξεως αποσβένονται ολοκληρωτικά ενώ οι επισφαλείς εμφανίζονται στον ισολογισμό με την πιθανή τους αξία κατά το χρόνο συντάξεώς του.
- Ειδικοί κανόνες καθορίζουν την αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και την τύχη των συναλλαγματικών διαφορών που προκύπτουν.

ΣΤ. Η Έκθεση Διαχείρισεως του Διοικητικού Συμβουλίου

Η Έκθεση αυτή συντάσσεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Α.Ε. και υποβάλλεται στην ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Παρόλο που δεν περιλαμβάνεται στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, αποτελεί ένα πρόσθετο χρήσιμο στοιχείο που συμπληρώνει την όλη πληροφόρηση γύρω από την εταιρία.

Η Έκθεση πρέπει να περιέχει σαφή και πραγματική εικόνα της εξελίξεως των εργασιών και της οικονομικής θέσεως της εταιρίας όπως επίσης και πληροφορίες για την προβλεπόμενη πορεία και τις δραστηριότητες στον τομέα έρευνας και αναπτύξεως.

Ακόμη, σ' αυτήν αναφέρεται κάθε άλλο σημαντικό γεγονός που έχει συμβεί μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσεως μέχρι την ημέρα υποβολής της και παρέχονται πληροφορίες για τα κατεχόμενα χρεόγραφα και ακίνητα.

Z. Η Έκθεση των Ελεγκτών

Η Έκθεση των Ελεγκτών, εκτός από ορισμένες τυπικές πιστοποιήσεις, πρέπει να βεβαιώνει σαφώς αν οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν την οικονομική κατάσταση της εταιρίας κατά την ημερομηνία λήξεως της χρήσεως καθώς και τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει κατά τη χρήση αυτή. Επίσης πρέπει να βεβαιώνεται η συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβούλιο με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις.

Παρατηρήσεις που ενδεχομένως περιλαμβάνονται στην Έκθεση αυτή μπορεί να έχουν κεφαλαιώδη σημασία για το σχηματισμό ορθής γνώμης ως προς την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ανώνυμη Εταιρεία: ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2.1 Γενικά για το Μετοχικό Κεφάλαιο

Ο λογαριασμός «Μετοχικό Κεφάλαιο» των Α.Ε. εκφράζει ένα ποσό αξίας που διαμορφώθηκε κατά καιρούς από τις εισφορές των μετόχων κατά τη σύσταση της εταιρίας και κατά μεταγενέστερες ουσιαστικές αυξήσεις, καθώς και με κεφαλαιοποιήσεις διαφόρων ποσών που προέρχονται από αποθεματικά ή από αναπροσαρμογή της ιστορικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων, Ιδίως των παγίων, της εταιρίας ή από υποχρεώσεις της προς τρίτους. Το ποσό αυτό κατανέμεται σε ίσα μέρη, τις μετοχές, που αντιπροσωπεύονται από μεταβιβάσιμους τίτλους, συνήθως ανώνυμους αλλά συχνά και ονομαστικούς. Λόγω της αρχής της σταθερότητας του κεφαλαίου, το Μετοχικό Κεφάλαιο δεν μπορεί να μεταβληθεί χωρίς να υπάρξει προηγουμένως τροποποίηση του καταστατικού.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο μπορεί, όπως είδαμε, να καταβληθεί με δόσεις, οπότε το αναληφθέν αλλά μη καταβληθέν τμήμα του συνιστά το οφειλόμενο κεφάλαιο. Όταν, με ανακοίνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Α.Ε., οι μέτοχοι καλούνται να καταβάλουν, σε τακτή προθεσμία, την επόμενη δόση, έχουμε την έννοια του κληθέντος κεφαλαίου, η οποία εκφράζει το ποσό του οφειλόμενου κεφαλαίου που έχει κληθεί να καταβληθεί.

Οι Α.Ε. μπορούν να καλύψουν Το κεφάλαιό τους εκδίδοντας μετοχές είτε κοινές, είτε προνομιούχες. Οι τελευταίες εκδίδονται με ορισμένους περιορισμούς και μέσα σε όρια που Θα εξετάσουμε λεπτομερέστερα σε άλλη παράγραφο.

Επίσης είναι δυνατό το καταστατικό της Α.Ε. να προβλέπει τη δυνατότητα αποσβέσεως του Μετοχικού Κεφαλαίου, δηλαδή της επιστροφής μέρους ή και όλης της ονομαστικής αξίας των μετοχών, χωρίς από την πράξη

αυτή να επέρχεται μείωση του λογιστικού μεγέθους που χαρακτηρίζεται ως Μετοχικό Κεφάλαιο.

Ως προς το κληθέν Μετοχικό Κεφάλαιο, δεν παρακολουθείται με ιδιαίτερο λογαριασμό, αλλά, εφόσον υπάρχει η περίπτωση, παρέχεται σχετική διευκρίνιση στον ισολογισμό, όπου κάτω από τους λογαριασμούς 40.02 και 40.03 του οφειλόμενου κεφαλαίου αναγράφεται σε παρένθεση η σημείωση: (από το οποίο έχει κληθεί να καταβληθεί ποσό €).

Το Μετοχικό Κεφάλαιο είναι μέγεθος τυπικά σταθερό, αλλά είναι φανερό ότι με την πάροδο του χρόνου η αξία του παύει να εκφράζει μιαν οικονομική πραγματικότητα εφόσον βασικά στοιχεία του ενεργητικού, και κυρίως τα πάγια, εξακολουθούν να εμφανίζονται με τις ιστορικές τιμές κτήσεως των ενώ, ιδίως σε περιόδους έντονων νομισματικών μεταβολών, η αγοραία αξία των έχει καταστεί τελείως διαφορετική. Η αναπροσαρμογή της αξίας των ενεργητικών αυτών στοιχείων είτε με νομοθετική επιταγή είτε - πολύ σπάνια - με πρωτοβουλία της ίδιας της Α.Ε. οδηγεί σε μεταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου η οποία όμως δεν είναι ουσιαστική αλλά αποτελεί λογιστική διόρθωση του μεγέθους του η οποία τείνει να το επαναφέρει στην πραγματική του διάσταση.

Το Μετοχικό Κεφάλαιο πολύ σπάνια ταυτίζεται, έστω και τυπικά, με τα ίδια κεφάλαια της Α.Ε. Συνήθως αποτελεί τμήμα των ιδίων κεφαλαίων τα οποία επιπλέον περιλαμβάνουν αποθεματικά, αδιανέμητα κέρδη, ποσά προς κεφαλαιοποίηση, διαφορές αποτιμήσεων κ.λ.π. Δεν αποκλείεται όμως και η αντίθετη περίπτωση, να είναι δηλαδή τα ίδια κεφάλαια μικρότερα του μετοχικού, πράγμα που συμβαίνει όταν στον ισολογισμό της Α.Ε. εμφανίζονται ζημίες της κλειόμενης και προηγούμενων χρήσεων μεγαλύτερες συνολικά από τα πέρα του Μετοχικού Κεφαλαίου ποσά ιδίου κεφαλαίου (αποθεματικά κ.λ.π.)

Από το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, κατά ρητή διάταξη του ΕΓΛΣ αφαιρείται η αξία κτήσεως των μετοχών που ενδεχομένως κατέχει η επιχείρηση, εφόσον δεν έχει σχηματισθεί αποθεματικό ισόποσο με την αξία αυτή. Διαφορετικά, εφόσον υπάρχει τέτοιο αποθεματικό, οι ίδιες μετοχές

εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού ως χρεόγραφα. Το ύψος του Μετοχικού Κεφαλαίου πέρα από τα κατώτατα όρια που ορίζει ο νόμος, αποτελεί συνάρτηση πολλών παραγόντων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1) Οι ανάγκες χρηματοδότησεως των εργασιών της Α.Ε.

2) Το ύψος των προβλεπόμενων κερδών σε συνδυασμό με την επιθυμητή πολιτική μερίσματος. Αν δηλαδή τα κέρδη προβλέπονται χαμηλά, το Μετοχικό Κεφάλαιο πρέπει να καθορισθεί σε χαμηλό επίπεδο ώστε να μη προκύψει περίπτωση διανομής πολύ χαμηλού μερίσματος κατά μετοχή.

3) Η ευχέρεια δανειακής χρηματοδότησεως της Α.Ε.

2.2 Αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου

Η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου αποφασίζεται από καταστατική Γενική Συνέλευση η οποία συνεδριάζει έγκυρα με αυξημένη απαρτία και αποφασίζει με αυξημένη πλειοψηφία, εκτός αν πρόκειται για αύξηση προβλεπόμενη από το καταστατικό, οπότε αρκούν η συνηθισμένη απαρτία και απόλυτη πλειοψηφία των παρισταμένων κεφαλαίων.

Η αύξηση διακρίνεται σε ουσιαστική, όταν θα γίνει με εισφορές των μετόχων οι οποίες θα αποτελέσουν για την Α.Ε. εισροή αγοραστικής δύναμης ή τυπική, όταν πρόκειται να χαρακτηρισθούν ως μετοχικό κεφάλαιο τμήματα του ιδίου κεφαλαίου όπως αποθεματικά, διαφορά της υπέρ το άρτιο εκδόσεως κ.λ.π. ή όταν αναπροσαρμόζεται η αξία περιουσιακών στοιχείων και κεφαλαιοποιείται η διαφορά προσαρμογής.

Λόγοι για τους οποίους αποφασίζεται η αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου μπορεί να είναι:

- ❖ Η ανάγκη να συγκεντρωθεί αγοραστική δύναμη για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων αναπτύξεως της Α.Ε.

- ❖ Η ανάγκη αύξησεως του κεφαλαίου κινήσεως.
- ❖ Η ανάγκη να αυξηθεί η πιστοληπτική ικανότητα της Α.Ε.
- ❖ Η πολιτική κερδών και μερισμάτων.

Στις δύο πρώτες περιπτώσεις πρόκειται για ουσιαστική αύξηση. Η τρίτη περίπτωση μπορεί να οδηγήσει σε τυπική αύξηση επειδή το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελεί εγγύηση της Α.Ε. προς τους δανειστές της, αλλά Ο επιδιωκόμενος σκοπός εξυπηρετείται αποτελεσματικότερα με ουσιαστική αύξηση. Τέλος η τέταρτη περίπτωση οδηγεί συνήθως σε τυπική αύξηση επειδή επιδίωξή της είναι να προσαρμόσει τον αριθμό των μετοχών σε μια σχέση προς τα προβλεπόμενα κέρδη τέτοια ώστε το κατά μετοχή μέρισμα να μην αυξηθεί υπέρμετρα αν τα συνολικά κέρδη προβλέπονται αυξημένα.

Οι πιο συνηθισμένοι τρόποι αύξησεως του Μετοχικού Κεφαλαίου είναι:

- 1) Νέες εισφορές μετόχων.
- 2) Μετατροπή ομολογιών ή άλλων υποχρεώσεων της Α.Ε. σε μετοχές.
- 3) Μετατροπή υποχρεώσεως της Α.Ε. από εξαγορά ιδρυτικών τίτλων.
- 4) Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.
- 5) Κεφαλαιοποίηση πληρωτέων μερισμάτων.
- 6) Κεφαλαιοποίηση της πιστωτικής διαφοράς από αναπροσαρμογή των αξιών του ισολογισμού.
- 7) Απορρόφηση άλλης εταιρίας.

2.3 Μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου

Η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου λόγω της ιδιαίτερης σημασίας που παρουσιάζει ως προς τη διασφάλιση των δανειστών της εταιρείας, υπόκειται σε αυστηρότερες διατυπώσεις από την αύξηση. Έτσι δεν αρκεί η λήψη της σχετικής αποφάσεως από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων να ληφθεί με πλειοψηφία των 2/3 των ψήφων που εκπροσωπούνται στη συνέλευση, της οποίας η απαρτία είναι αυξημένη, αλλά πρέπει επί πλέον:

- η πρόσκληση για τη σύγκληση της Γενικής Συνελεύσεως καθώς και η απόφασή της για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου να ορίζει, με ποινή ακυρότητας, το σκοπό της μειώσεως καθώς και τον τρόπο πραγματοποιήσεώς της.
- η απόφαση να συνοδεύεται από έκθεση Ορκωτών Ελεγκτών στην οποία να βεβαιώνεται η ικανότητα της εταιρείας να ικανοποιήσει τους δανειστές της. Ο αρμόδιος Νομάρχης δεν εγκρίνει την απόφαση για μείωση αν, βασιζόμενος στην έκθεση αυτή, κρίνει ότι μετά από τη μείωση δεν απομένουν αρκετές εγγυήσεις για την ικανοποίηση των δανειστών.
- Η μείωση του κεφαλαίου διακρίνεται σε υποχρεωτική και εκούσια. Υποχρεωτική μείωση έχουμε όταν, στην περίπτωση υπερημερίας μετόχου που εξετάσαμε στο προηγούμενο κεφάλαιο, η εταιρεία δεν κατορθώσει να πουλήσει τις μετοχές του υπερήμερου μετόχου. Επίσης όταν, κατά την έκδοση των μετοχών, δεν επιτευχθεί η κάλυψη ολόκληρου του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Λόγοι που μπορούν να οδηγήσουν στην εκούσια μείωση είναι:

- Μεγάλο ύψος Μετοχικού Κεφαλαίου σε σχέση με τις εργασίες της εταιρείας.
- Απόσβεση ζημιών που εμφανίζονται στον ισολογισμό.
- Αδυναμία διανομής επαρκών κερδών όταν δεν πραγματοποιούνται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Η μείωση του μετοχικού κεφαλαίου συνδυάζεται κάποτε με ταυτόχρονη ουσιαστική αύξησή του. Τούτο κυρίως γίνεται όταν πρόκειται για μείωση που αποβλέπει στην απόσβεση ζημιών. Επειδή, εφόσον αναγράφονται ζημίες στον ισολογισμό της εταιρείας, δεν επιτρέπεται η διανομή μερισμάτων μέχρι την πλήρη απόσβεση των ζημιών, η οποία αν πρόκειται να συντελεσθεί από τα ετήσια κέρδη μπορεί να καθυστερήσει, η εταιρεία αποσβένει τη ζημία με μείωση κεφαλαίου και ταυτόχρονα, με ουσιαστική αύξηση, αποκαθιστά το κεφάλαιο στο προηγούμενο ή και σε διαφορετικό ύψος, ώστε να συντελεσθεί ουσιαστικά η χρηματοοικονομική εξυγίανσή της.

Πρακτικά η μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου μπορεί να πραγματοποιηθεί:

1. Με μείωση του αριθμού των μετοχών που μπορεί να γίνει είτε με αντικατάσταση των μετοχών με μικρότερο αριθμό νέων, που δίδονται στους παλαιούς μετόχους κατ' αναλογία των παλαιών μετοχών οι οποίες αποσύρονται, είτε με συνένωση περισσότερων μετοχών και αντικατάστασή τους με μία νέα της οποίας η ονομαστική αξία είναι μικρότερη από το σύνολο των ονομαστικών αξιών των μετοχών που συνενώνονται (π.χ. 3 μετοχές Ονομαστικής Αξίας €6 εκάστη αντικαθίστανται με μία νέα μετοχή Ονομαστικής Αξίας. €15).
2. Με ισόποση μείωση της ονομαστικής αξίας όλων των μετοχών.
3. Με αγορά αριθμού μετοχών που η ονομαστική των αξία αντιπροσωπεύει το ποσό μείωσης του μετοχικού κεφαλαίου.

Οι μετοχές αυτές, μετά την απόκτησή τους, ακυρώνονται.

Κατά τη μείωση του Μετοχικού Κεφαλαίου το ύψος του δεν θα πρέπει να κατέλθει κάτω από το κατώτατο όριο που ορίζει ο νόμος (€60.000 ή €300.000, κατά περίπτωση) εκτός αν η μείωση συνδυάζεται με ταυτόχρονη αύξηση που επαναφέρει το Μετοχικό Κεφάλαιο στο παραπάνω όριο. Επίσης, όταν η αύξηση γίνεται με μείωση της ονομαστικής αξίας, η νέα Ονομαστική

Αξία των μετοχών δεν θα πρέπει να πέσει κάτω των €0,30, που σύμφωνα με το νόμο αποτελούν το κατώτατο όριο ονομαστικής αξίας της μετοχής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ανώνυμη Εταιρία: Έκδοση μετοχών και εισαγωγής τους στο Χρηματιστήριο.

Στην παράγραφο αυτή θα αναφερθούμε με συντομία σε ορισμένα βασικά σημεία αναφορικά με την έκδοση μετοχών και την εισαγωγή τους, για ελεύθερη διαπραγμάτευση, στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

Προκειμένου μια Α.Ε. να προβεί σε έκδοση νέων μετοχών με σκοπό τη συγκέντρωση κεφαλαίων για αναπτυξιακούς σκοπούς, είναι υποχρεωμένη να λάβει υπόψη της πολλούς παράγοντες που προσδιορίζουν αν είναι σκόπιμη η ενέργεια αυτή. Μεταξύ των παραγόντων αυτών περιλαμβάνονται, όπως είναι φανερό, η γενική οικονομική κατάσταση και η ρευστότητα στην αγορά χρήματος, η τάση για επενδυτική δραστηριότητα, η πορεία των συναλλαγών στο Χρηματιστήριο κ.λ.π.

Ειδικά όμως η Διοίκηση της Α.Ε. Θα πρέπει να αποφασίσει πάνω στα ακόλουθα, τουλάχιστον, βασικά σημεία:

α) Να προσδιορίσει την τιμή εκδόσεως (T_{ϵ}) των μετοχών.

Για το σκοπό αυτό θα λάβει υπόψη της:

- Την εσωτερική αξία των μετοχών που ήδη έχει.
- Το ύψος του εισοδηματικού συντελεστή των μετοχών της. Στην προκειμένη περίπτωση θα πρέπει να επιδιώκει ώστε: T_{α} / K_{μ} μεγαλύτερο ή ίσο από T_{ϵ} / K_{μ}

όπου:

T_{α} = αγοραία τιμή παλαιών μετοχών.

K_{μ} = μέσα συνολικά κέρδη κατά μετοχή.

T_{ϵ} = τιμή εκδόσεως.

K'_{μ} = αναμενόμενα μέσα συνολικά κέρδη κατά μετοχή μετά την έκδοση.

- Τη θεωρητική τιμή των μετοχών.
- Τους νομικούς περιορισμούς.

β) Να καθορίσει το χρόνο εκδόσεως. Πολλές φορές οι Α.Ε. προτιμούν ως χρόνο εκδόσεως περιόδους ανοδικών τάσεων των τιμών στο Χρηματιστήριο, ώστε να επιτύχουν υπέρ το άρτιο έκδοση. Επίσης, πριν να προβούν σε ουσιαστική αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου. Οι Α.Ε. προβαίνουν σε τυπική αύξηση, σε αύξηση του μερίσματος και σε παρουσίαση υψηλών κερδών.

γ) Να εκτιμήσει και να προγραμματίσει το βαθμό διασποράς των νέων μετοχών.

δ) Να προσδιορίσει τα προνόμια που Θα παραχωρήσει σε περίπτωση εκδόσεως προνομιούχων μετοχών.

Οι μετοχές μιας Α.Ε. μπορούν να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Α.Α.) και να καταστούν διαπραγματεύσιμες σε αυτό εφόσον η εταιρεία ικανοποιεί ορισμένες προϋποθέσεις.

Στο Χ.Α.Α. λειτουργούν σήμερα, με κριτήριο την κεφαλαιοποίησή τους, τρεις αγορές:

(1) Η Κύρια Αγορά. Σε αυτήν εισάγονται μετοχές εταιριών μεγάλης ή μεσαίας κεφαλαιοποίησης.

(2) Η Παράλληλη Αγορά. Σε αυτήν αντικείμενο χρηματιστηριακών συναλλαγών αποτελούν αξίες εταιριών μικρής κεφαλαιοποίησης που δεν μπορούν να εισαχθούν στη Κύρια Αγορά.

(3) Η Νέα Χρηματιστηριακή Αγορά (ΝΕ.Χ.Α.). Κατά τον συστατικό της νόμο (Ν. 2733/30.7.99, άρθρ. 1 παραγρ. 6), σε αυτήν εισάγονται για διαπραγμάτευση οι μετοχές δυναμικών ή καινοτόμων εταιριών που δεν έχουν εισαχθεί στην Κύρια ή την Παράλληλη αγορά.

Οι κυριότερες προϋποθέσεις που πρέπει να καλύπτει μια Α.Ε. για να ζητήσει την εισαγωγή των μετοχών της στο Χ.Α.Α. αναφέρονται στα εξής:

A. Νομιμότητα της εταιρείας.

Η εταιρία πρέπει να έχει συσταθεί νόμιμα και να έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη νομοθεσία περί Α.Ε.

B. Μέγεθος ιδίων Κεφαλαίων.

Απαιτείται ένα ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων, το οποίο ορίζεται:

- Για την Κύρια Αγορά σε 4 δισεκατομμύρια δραχμές.
- Για την Παράλληλη Αγορά σε 1 δισεκατομμύριο δραχμές
- Για τη ΝΕ.Χ.Α σε 200 εκατομμύρια δραχμές.

Γ. Δημοσίευση, επί ορισμένα έτη, ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

Η Α.Ε. πρέπει να έχει δημοσιεύσει ή καταθέσει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της, ως ανώνυμη εταιρία, για ορισμένα, πριν από την υποβολή της αιτήσεώς της, έτη και συγκεκριμένα:

- Για την Κύρια Αγορά 3 έτη. Παρέκκλιση μπορεί να γίνει, με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, για Α.Ε. που έχουν ζωή μικρότερη των τριών ετών, εφόσον κριθεί ότι τούτο γίνεται προς το συμφέρον της εταιρίας ή των επενδυτών και παρέχεται επαρκής πληροφόρηση για να σχηματισθεί σαφής γνώμη για την εταιρία.

- Για την Παράλληλη Αγορά 2 έτη. Παρέκκλιση μπορεί να γίνει, με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, κυρίως για περίπτωση Α.Ε. που έχει προέλθει από συγχώνευση και τουλάχιστον η μία από τις εταιρίες που συγχωνεύθηκαν πληρούσε τις προϋποθέσεις εισαγωγής πριν από τη συγχώνευση.

- Για τη ΝΕ.Χ.Α. 2 έτη. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Α.Α. μπορεί κατ' εξαίρεση να επιτρέψει την εισαγωγή μετοχών Α.Ε. που έχει δημοσιεύσει καταστάσεις για μία μόνο χρήση, εφόσον κριθεί ότι πρόκειται για εταιρία με ιδιαίτερο δυναμισμό ή που παρουσιάζει καινοτόμο επενδυτικό σχέδιο.
- Οι καταστάσεις πρέπει να έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή. Αν η Α.Ε. καταρτίζει και ενοποιημένες καταστάσεις ομίλου επιχειρήσεων πρέπει να υποβάλει και αυτές καθώς και τις καταστάσεις των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, επίσης ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή.

Δ. Διασπορά μετοχών.

Η Α.Ε. πρέπει να έχει επιτύχει επαρκή διασπορά των μετοχών της στο κοινό εντός της Ελλάδος ή άλλων Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Τα κριτήρια καλύψεως αυτής της προϋποθέσεως είναι:

- Για την Κύρια Αγορά, εφόσον οι μετοχές που είναι κατανεμημένες στο ευρύ κοινό αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 25% του συνόλου των μετοχών της ίδιας κατηγορίας. Θεωρείται επίσης επαρκής διασπορά όταν λόγω μεγέθους της Α.Ε. και του μεγάλου αριθμού των μετοχών της αυτής κατηγορίας, διασφαλίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς και με μικρότερο ποσοστό που δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5%. Για την εκτίμηση της επαρκούς διασποράς απαιτείται η κατανομή των μετοχών των οποίων ζητείται η εισαγωγή σε τουλάχιστον 2.000 πρόσωπα. Στον αριθμό αυτό δεν προσμετρώνται όσοι κατέχουν ποσοστό μεγαλύτερο του 2% των προς εισαγωγή μετοχών.
- Για την Παράλληλα Αγορά, η διασπορά θεωρείται επαρκής όταν οι μετοχές της βρίσκονται στα χέρια τουλάχιστον 300 φυσικών ή νομικών προσώπων.
- Για την ΝΕ.Χ.Α. επαρκής θεωρείται η διασπορά όταν είναι κατανεμημένες στο ευρύ κοινό μετοχές σε ποσοστό 20% τουλάχιστον του συνόλου των μετοχών της ίδιας κατηγορίας και σε 150 τουλάχιστον φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία δεν προσμετρώνται όσοι κατέχουν πάνω από το 2% των προς εισαγωγή μετοχών.

Ε. Φορολογικός Έλεγχος.

Η Α.Ε. πρέπει να είναι ελεγμένη φορολογικώς για όλες τις χρήσεις για τις οποίες, κατά τον χρόνο της υποβολής της αιτήσεως εισαγωγής, έχουν δημοσιευθεί οικονομικές καταστάσεις. Αν η εταιρία καταρτίζει και ενοποιημένες καταστάσεις ομίλου, η υποχρέωση επεκτείνεται και στις εταιρίες που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση.

ΣΤ. Κατηγορίες εισαγόμενων μετοχών.

Όλες οι κατηγορίες των μετοχών μπορούν να εισαχθούν. Η βασική κατηγορία όμως είναι οι κοινές με δικαίωμα ψήφου μετοχές. Η εισαγωγή αυτών των μετοχών αποτελεί προϋπόθεση για την εισαγωγή μετοχών άλλων κατηγοριών. Η αίτηση εισαγωγής πρέπει να αναφέρεται σε όλες τις μετοχές της ίδιας κατηγορίας που έχουν εκδοθεί.

Ζ. Έκδοση Ενημερωτικού Δελτίου.

Πριν από την εισαγωγή των μετοχών η ενδιαφερόμενη Α.Ε. είναι υποχρεωμένη να δημοσιεύσει ενημερωτικό δελτίο, με γενικές και οικονομικές πληροφορίες ως προς αυτήν. Όταν καταρτίζονται ενοποιημένες καταστάσεις η υποχρέωση παροχής πληροφοριών επεκτείνεται και ως προς τις συγγενείς επιχειρήσεις που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση. Το δελτίο υποβάλλεται στο Χ.Α.Α. και, αφού ελεγχθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου.

Η. Ορισμός αναδόχου.

Η Α.Ε. πρέπει να ορίσει ως ανάδοχο ένα Πιστωτικό Ίδρυμα ή Εταιρία Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (Ε.Π.Ε.Υ.) που μπορεί να παρέχει υπηρεσίες αναδόχου. Ο ανάδοχος καθορίζει την τιμή διαθέσεως της μετοχής και ο τρόπος προσδιορισμού της πρέπει να αναφέρεται στο ενημερωτικό δελτίο, το οποίο υπογράφεται και από τον ανάδοχο. Ο ανάδοχος αναλαμβάνει επίσης τη διάθεση μετοχών με δημόσια εγγραφή.

Θ. Ειδικότερες προϋποθέσεις.

Εκτός από τις παραπάνω προϋποθέσεις υφίστανται και κάποιες ειδικότερες.

Έτσι:

- Στην Κύρια Αγορά επιβάλλονται πρόσθετες προϋποθέσεις στην περίπτωση δημόσιας εγγραφής με παράλληλη διάθεση μετοχών χωρίς δημόσια εγγραφή σε περιορισμένο αριθμό προσώπων. Επίσης προβλέπονται συμπληρωματικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή μετοχών ασφαλιστικών εταιριών, εταιριών επιβατηγού ναυτιλίας, εταιριών εισαγωγής και εμπορίας αυτοκινήτων, και κατασκευαστικών εταιριών.

Ως προς τη ΝΕΧ.Α. προβλέπονται επί πλέον τα εξής:

α) Κατά την εισαγωγή πρέπει να διατεθούν με δημόσια εγγραφή στο κοινό τουλάχιστον 100.000 μετοχές αξίας τουλάχιστον 250 εκατομμυρίων δραχμών. Το 80% των μετοχών αυτών θα προέρχεται από αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας.

β) Η Α.Ε. πρέπει να υποβάλει αναλυτικό επενδυτικό σχέδιο, που καταρτίζεται με ευθύνη του αναδόχου. Σε αυτό περιγράφονται τα τεχνικά και χρηματοοικονομικά στοιχεία, τα στοιχεία της αγοράς στα οποία βασίζεται η στρατηγική της εταιρίας και τα μέσα που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη των αναπτυξιακών της στόχων. Στο Ενημερωτικό Δελτίο πρέπει να δίδονται πληροφορίες για το σχέδιο αυτό και να γίνεται αναφορά στους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη της εταιρίας.

γ) Εκτός από τον ανάδοχο, η Α.Ε. πρέπει να ορίσει έναν τουλάχιστον ειδικό διαπραγματευτή ο οποίος είναι μέλος του Χ.Α.Α., συνάπτει χρηματιστηριακές συμβάσεις στο όνομά του και για ίδιο λογαριασμό και συμβάλλει στην ενίσχυση της ρευστότητας της αγοράς των μετοχών της εταιρίας. Η ιδιότητα του διαπραγματευτή δεν είναι ασυμβίβαστη με εκείνη του αναδόχου.

δ) Κάθε μέτοχος της εταιρίας που κατέχει μετοχές η ονομαστική αξία των οποίων αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% του Μετοχικού Κεφαλαίου της δεσμεύεται ότι, για χρονικό διάστημα 3 ετών από την εισαγωγή, δεν θα διαθέσει το 80% των μετοχών του. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να έχει δεσμευθεί, πριν από την υποβολή της αιτήσεως εισαγωγής, το 80% του συνόλου των μετοχών της εταιρίας. Κατά τη διάρκεια αυτής της τριετίας απαγορεύεται η διάθεση των δεσμευμένων μετοχών, με εξαίρεση ορισμένες περιπτώσεις μεταβιβάσεων που καθορίζονται περιοριστικά από το νόμο.

Για να ληφθεί απόφαση περί εισαγωγής των μετοχών στο Χ.Α.Α., η εταιρία πρέπει να υποβάλει αίτηση και απόσπασμα πρακτικού της συνεδριάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της κατά την οποία αποφασίσθηκε η εισαγωγή των μετοχών. Υποβάλλονται επίσης, κατά τα διάφορα διαδικαστικά στάδια της εισαγωγής, διάφορα δικαιολογητικά, τα οποία αναφέρονται λεπτομερώς στην απόφαση Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Α.Α. αρθ. 20/5.3.1999. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Α.Α. πρέπει να αποφασίσει για την εισαγωγή των μετοχών μέσα σε έξι μήνες από την υποβολή της αιτήσεως ή από τη μεταγενέστερη υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων που μπορεί να ζητήθηκαν. Αν η απόφαση δεν εκδοθεί στις προθεσμίες αυτές, θεωρείται σιωπηρή απόρριψη της αιτήσεως.

Η Α.Ε. της οποίας οι μετοχές εισάγονται στο Χ.Α.Α., εκτός από κάποιες οικονομικές υποχρεώσεις, όπως π.χ. δικαίωμα εισαγωγής και τριμηνιαία δικαιώματα διαπραγματεύσεως, αναλαμβάνει και μια σειρά άλλων υποχρεώσεων, κυριότερες από τις οποίες είναι:

- 1. Υποχρέωση να εισάγονται στο Χ.Α.Α. οι νέες μετοχές που προκύπτουν από αυξήσεις του Μετοχικού Κεφαλαίου της εταιρίας και είναι της αυτής κατηγορίας με τις ήδη εισαγμένες.*
- 2. Να δημοσιεύει μέσα σε 2 μήνες από τη λήξη του πρώτου εξαμήνου της χρήσεως λογιστική κατάσταση από την οποία πρέπει να προκύπτουν και τα αποτελέσματα του εξαμήνου.*
- 3. Με το Ν. 1806/1988 έχει προβλεφθεί η δημοσίευση τριμηνιαίων καταστάσεων, η διάταξη όμως παραμένει ανενεργή.*

4. Εταιρίες που έχουν θυγατρικές επιχειρήσεις πρέπει να δημοσιεύουν ακόμα και εξαμηνιαία έκθεση και ενοποιημένη εξαμηνιαία έκθεση για το σύνολο των δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων τους κατά το πρώτο εξάμηνο της χρήσεως. Επίσης και στο τέλος της, οικονομικής χρήσεως υποχρεούνται να δημοσιεύσουν κατάσταση του συνόλου των δραστηριοτήτων τους.

5. Τα γεγονότα, που σχετίζονται με την εταιρία και τη δραστηριότητα της, τα οποία μπορούν να προκαλέσουν σημαντική διακύμανση των τιμών των μετοχών της, η εταιρία έχει υποχρέωση να τα γνωστοποιεί.

6. Η εταιρία έχει υποχρέωση να ενημερώνει το κοινό κάθε φορά που ένα πρόσωπο αποκτά ή εκχωρεί μετοχές της εισαγμένες στο Χ.Α.Α. και από την απόκτηση αυτή ή την εκχώρηση το ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου του φθάνει ή υπερβαίνει το 10%, 20%, 25%, 50% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας ή κατέρχεται κάτω από τα όρια αυτά.

Μετοχές που έχουν εισαχθεί στην Παράλληλη Αγορά, ή θα εισαχθούν στη ΝΕ.Χ.Α. όταν λειτουργήσει, μπορούν να μεταγαθούν σε άλλη αγορά. Η μετάταξη γίνεται με απόφαση του Διοικητικό Συμβούλιο του Χ.Α.Α. εφόσον πληρούνται οι εξής πρόσθετες προϋποθέσεις:

- **Μετάταξη από την Παράλληλη στην Κύρια Αγορά:**

α) Η εταιρία να έχει παραμείνει στην Παράλληλη Αγορά τουλάχιστον δύο έτη από την εισαγωγή της.

β) Η εταιρία να έχει χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια που αντλήθηκαν με δημόσια εγγραφή σύμφωνα με τα όσα δημοσίευσε στο ενημερωτικό δελτίο.

γ) Η εταιρία να μην έχει υποπέσει σε σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας κατά τη διάρκεια διαπραγμάτευσης των μετοχών της στην παράλληλη Αγορά.

- **Μετάταξη από τη ΝΕ.Χ.Α. στην Κύρια ή την Παράλληλη Αγορά:**

α) Η εταιρία να έχει παραμείνει στη ΝΕ.Χ.Α. τουλάχιστον επί 3 έτη.

β) Να έχει πραγματοποιήσει το επενδυτικό της έργο.

γ) Να μην είχε υποπέσει σε σοβαρές ή επανειλημμένες παραβάσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

Η διαπραγμάτευση μιας μετοχής μπορεί, με απόφαση του Προέδρου του Χ.Α.Α. να ανασταλεί όταν δεν διασφαλίζεται ή απειλείται προσωρινά η ομαλή λειτουργία της Αγοράς ή όταν το επιβάλλει η προστασία των επενδυτών. Η διαπραγμάτευση διακόπτεται όταν η τιμή της μετοχής υπερβεί ένα ανώτατο όριο (limit-up) ή κατέλθει κάτω από ένα κατώτατο όριο (limit-down) τα οποία καθορίζονται ως ποσοστό επί της τιμής κλεισίματος της μετοχής κατά την προηγούμενη συνεδρία. Τα όρια αυτά είναι σήμερα $\pm 18\%$. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή κινητής αξίας από το Χ.Α.Α. όταν έχει την πεποίθηση ότι, λόγω ειδικών συνθηκών, η ομαλή και κανονική αγορά της κινητής αξίας δεν μπορεί να διατηρηθεί.

Τέλος, **κυριότεροι λόγοι διαγραφής μιας Α.Ε. από το Χ.Α.Α.** είναι οι εξής:

α) Αν το ύψος των πραγματικών συναλλαγών (σε τεμάχια μετοχών) δεν υπερβεί, επί έξι μήνες, το 1% του συνολικού αριθμού των μετοχών της εταιρίας που κυκλοφορούν.

β) Αν η καθαρή θέση της εταιρίας παρουσιάζεται αρνητική κατά τις δύο τελευταίες χρήσεις.

γ) Αν η εταιρία κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί υπό εκκαθάριση.

δ) Αν η εταιρία παραβαίνει καθ' υποτροπή τις διατάξεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας.

ε) Αν η εταιρία παραλείπει να ενημερώνει εγκαίρως το Χ.Α.Α. για οποιοδήποτε γεγονός που από τη φύση του μπορεί να επηρεάσει την τιμή των μετοχών της εταιρίας στην αγορά.

στ) Αν έχουν τιμωρηθεί καθ' υποτροπή για παραβάσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας μέλη του Διοικητικό Συμβούλιο, διευθύνοντες σύμβουλοι ή υπάλληλοι της εταιρίας.

ζ) Αν η εταιρία ή νόμιμοι εκπρόσωποί της, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων της εταιρίας, έχουν καταδικασθεί τελεσίδικα για απάτη, φοροδιαφυγή ή λαθρεμπορία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ανώνυμη Εταιρία: Περί Ομολογιακών Δανείων

4.1 Γενικά

Όταν μια επιχείρηση έχει ανάγκη να δεσμεύσει μακροχρονίως συμπληρωματικά κεφάλαια και δεν κρίνεται σκόπιμη ή δεν είναι εφικτή η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων της, θα αναζητήσει, κατ' ανάγκη, άλλες πηγές χρηματοδότησεως. Για τις Α.Ε. μία δυνατή επιλογή είναι η έκδοση ομολογιακού δανείου, την οποία μπορούν να πραγματοποιήσουν κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.

Στο ομολογιακό δάνειο το συνολικό ποσό του δανειζόμενου κεφαλαίου διαιρείται σε ίσα τμήματα, για καθένα από τα οποία η οφειλέτρια εταιρία εκδίδει αξιόγραφο, την ομολογία, που παραδίδεται στο δανειστή προς απόδειξη του ενοχικού του δικαιώματος, το οποίο είναι ενσωματωμένο στον τίτλο. Στην ομολογία αναγράφονται οι όροι του δανείου και η ονομαστική της αξία που είναι η αξία ενός από τα ίσα τμήματα στα οποία διαιρέθηκε το δανειακό κεφάλαιο.

Ο τίτλος μιας ομολογίας αποτελείται συνήθως από δύο μέρη: το κυρίως σώμα του τίτλου και τα τοκομερίδια (κουπόνια). Κάθε τοκομερίδιο, μετά την αποκοπή του, αποτελεί αυτοτελή τίτλο στον οποίο ενσωματώνεται το δικαίωμα λήψεως τόκου για συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Οι ομολογίες είναι μεταβιβάσιμες. Οι Τίτλοι μπορεί να είναι απλοί ή πολλαπλοί, οπότε ένας τίτλος αντιπροσωπεύει περισσότερες από μία ομολογίες.

4.2 Διακρίσεις ομολογίων

Οι ομολογίες διακρίνονται ανάλογα με το σκοπό του δανείου, τον τρόπο μεταβιβάσεώς τους, την τιμή και τον τρόπο εκδόσεως, καθώς και ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως, τις εγγυήσεις, αλλά και τα προνόμια προς τους ομολογιούχους - δανειστές. Στη συνέχεια, αναλύοντας τις διακρίσεις των ομολογιών, θα αναπτύξουμε, με πολλή συντομία, και το αντίστοιχο εννοιολογικό περιεχόμενο.

I. Ομολογίες ανάλογα με το σκοπό του δανείου

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι ομολογίες:

α) *Αναπτυξιακού δανείου*, ενός δανείου δηλαδή που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη του παραγωγικού δυναμικού, γι' αυτό και επενδύεται κυρίως σε πάγια περιουσιακά στοιχεία.

β) *Ομολογίες δανείου κεφαλαιοποίησης υποχρεώσεων*. Όταν μια Α.Ε. έχει υποχρεώσεις προς τρίτους προβαίνει, σε συμφωνία βέβαια με τους δανειστές, σε μια ρύθμιση τέτοια, ώστε οι υποχρεώσεις αυτές να μετατρέπονται σε ομολογιακό δάνειο.

γ) *Ομολογίες αντικαταστάσεως άλλου παλαιού ομολογιακού δανείου ή μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων*. Πρόκειται περί ρυθμίσεως υφιστάμενων μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων.

δ) *Ομολογίες δανείου ενοποίησης*. Πρόκειται για ομολογίες ενός δανείου, το οποίο συνάπτεται μεταξύ οφειλέτη και δανειστών με σκοπό την ενοποίηση σε ένα δάνειο άλλων παλαιών ομολογιακών δανείων.

II. Ανάλογα με τον τρόπο μεταβιβάσεώς τους, έχουμε:

α) *Ονομαστικές ομολογίες*, όταν το όνομα του δικαιούχου να εισπράξει το κεφάλαιο και τον τόκο (κομιστή), αναφέρεται πάνω στον τίτλο της ομολογίας.

Στην περίπτωση αυτή η μεταβίβαση των ομολογιών από κομιστή σε κομιστή απαιτεί μια τυπική διαδικασία και καταχώριση στα βιβλία της Α.Ε.

β) *Μικτές* ονομάζονται οι ομολογίες που είναι ονομαστικές ως προς το κεφάλαιο μόνο. Τότε τα τοκομερίδια μεταβιβάζονται αφού αποκοπούν και εισπράττονται από οποιονδήποτε κομιστή που θα τα παραδώσει προς πληρωμή. Είναι όμως δυνατό η ομολογία να είναι ονομαστική μόνο ως προς τους τόκους και ανώνυμη ως προς το κεφάλαιο.

γ) *Ομολογίες σε διαταγή*, που μεταβιβάζονται με οπισθογράφηση όπως τα γραμμάτια σε διαταγή. Στην Ελλάδα δεν επιτρέπεται έκδοση ομολογιών αυτής της κατηγορίας.

δ) *Ομολογίες στον κομιστή*. Αυτές μεταβιβάζονται με απλή παράδοση του τίτλου σε άλλο πρόσωπο (νέο κομιστή). Είναι η συνηθισμένη μορφή εκδόσεως ομολογιών, γιατί έχουν το πλεονέκτημα να είναι εύκολα διαπραγματεύσιμες στην αγορά.

III. Ανάλογα με την τιμή εκδόσεως οι ομολογίες διακρίνονται:

α) *Σε ομολογίες που εκδίδονται στο άρτιο*. Οι ομολογίες δηλαδή έχουν ονομαστική αξία ίση με την αξία εκδόσεως ($O.A. = Tε$), που σημαίνει ότι η Α.Ε. εισπράττει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας της το ποσό που αναφέρεται πάνω στον τίτλο. ($O.A.$ = ονομαστική αξία, $Tε$ = τιμή εκδόσεως).

β) *Σε ομολογίες που εκδίδονται σε τιμή διαφορετική, πάνω ή κάτω από το άρτιο, ή O.A. ή Tε*. Στην περίπτωση αυτή η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο από τον αγοραστή της ομολογίας ποσό δραχμών μεγαλύτερο (έκδοση πάνω) ή μικρότερο (έκδοση κάτω) από την ονομαστική αξία (το άρτιο). Η διαφορά πάνω ή κάτω από το άρτιο, λογιστικά θα πρέπει να χαρακτηριστεί ως μέγεθος, που, αντίστοιχα, συμψηφίζεται με τους τόκους του ομολογιακού δανείου ή τους επαυξάνει.

Πραγματικά, όταν η ομολογία εκδίδεται υπέρ το άρτιο, το υπέρ το άρτιο μέρος της αξίας, αφού δεν επιστρέφεται στο δανειστή με την καταβολή του κεφαλαίου (δηλ. της Ονομαστικής Αξίας της ομολογίας), θεωρείται ότι επιστρέφεται με τους τόκους του δανείου. Όταν συνεπώς καταβάλλονται τόκοι, η μεν εκταμίευση θα είναι ίση με το ποσό των τόκων ενώ τα από τόκους έξοδα χρηματοδότησεως θα είναι μειωμένα κατά το ποσοστό αποσβέσεως της αξίας υπέρ το άρτιο, που θα πρέπει να εμφανίζεται σε έναν πιστωτικό λογαριασμό. Πρόκειται για απόσβεση της υπέρ το άρτιο αξίας σε τόσες περιόδους, όσες οι περίοδοι που καταβάλλονται τόκοι.

Αντίθετα, αν η έκδοση γίνεται υπό το άρτιο, τότε η Α.Ε. θα εισπράξει σαν δάνειο μικρότερο ποσό από εκείνο που θα καταβάλει για την εξόφλησή του, δεδομένου ότι θα καταβάλει το σύνολο της Ονομαστικής Αξίας των ομολογιών. Έτσι, κατά την έκδοση του δανείου θα προκύψει ταμιακή είσπραξη μικρότερη από το ύψος της οφειλής. Η διαφορά αυτή θα εμφανίζεται σε ένα χρεωστικό λογαριασμό, που το υπόλοιπό του θα αποσβένεται και θα μεταφέρεται στα έξοδα χρηματοδότησεως σε κάθε περίοδο που θα καταβάλλονται οι τόκοι του δανείου. Συνεπώς, κατά την περίοδο καταβολής των τόκων θα έχουμε μικρότερη εκταμίευση (πίστωση Ταμείου) από την αντίστοιχη χρέωση εξόδων χρηματοδότησεως, η δε διαφορά θα καλύπτεται με το ύψος της αποσβέσεως του ποσού της υπό το άρτιο εκδόσεως.

iv. Ανάλογα με τον τρόπο εκδόσεως

α) *Ομολογίες που διατίθενται σε συγκεκριμένους δανειστές, φυσικά ή νομικά πρόσωπα.*

β) *Ομολογίες που εκδίδονται με δημόσια εγγραφή. Στην περίπτωση αυτή μεσολαβεί μια Τράπεζα, η οποία ή προωθεί την πώληση των ομολογιών στο κοινό, ή αναλαμβάνει η ίδια την κάλυψη του δανείου και στη συνέχεια πωλεί τις ομολογίες σε τρίτα πρόσωπα.*

v. Ανάλογα με τον τρόπο εξοφλήσεως του ομολογιακού δανείου:

α) Ομολογίες που εξοφλούνται στο άρτιο (καταβάλλεται στον κομιστή η Ο.Α. της ομολογίας), άσχετα με τον τρόπο που έχουν εκδοθεί.

β) Ομολογίες που εξοφλούνται υπέρ (πάνω από) το άρτιο ή και υπό (κάτω από) το άρτιο. Στην περίπτωση της υπέρ το άρτιο εξοφλήσεως έχουμε ομολογιακό δάνειο, που η λογιστική του μεταχείριση θα είναι όμοια με ομολογιακό δάνειο το οποίο εκδίδεται υπό το άρτιο. Δεδομένου ότι η διαφορά υπέρ το άρτιο θα εμφανισθεί από την αρχή, δηλαδή από το χρόνο συνολομολογήσεως του δανείου, είναι φανερό ότι το υπέρ το άρτιο ποσό εξοφλήσεως λογιστικά θα το χειρισθούμε ανάλογα με την περίπτωση της υπό το άρτιο εκδόσεως. Στην αντίθετη περίπτωση (υπό το άρτιο εξόφληση), το ποσό της υπό το άρτιο εξοφλήσεως θα το συμψηφίσουμε με τους τόκους του δανείου (θα είναι πιστωτικός λογαριασμός) μέσα στις περιόδους που θα καταβάλλεται τόκος, όπως ακριβώς και στην περίπτωση της υπέρ το άρτιο εκδόσεως.

γ) Ομολογίες δανείου που εξοφλείται σε τακτά χρονικά διαστήματα με κλήρωση, και ομολογίες δανείου που εξοφλείται στη λήξη του (μη περιοδικά). Όταν το δάνειο, όπως συνήθως συμβαίνει, εξοφλείται περιοδικά (π.χ. κάθε 12 μήνες), τότε αποσύρονται από την κυκλοφορία με κλήρο ομολογίες, οι οποίες θα εξοφληθούν. Έτσι, μια ομολογία ενός δανείου λήξεως 20 ετών, με ετήσιες κληρώσεις, μπορεί να εξοφληθεί σε μια οποιαδήποτε κλήρωση του πρώτου, δεύτερου κλπ. χρόνου.

δ) Διηνεκείς ομολογίες. Οι ομολογίες αυτές αφορούν σε δάνειο που δεν έχει λήξη μετά από συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Είναι αμφισβητήσιμο αν μπορεί να υπάρξει δάνειο, που δεν έχει λήξη και δεν είναι επιστρεπτέο. Εντούτοις, η έννοια ενός τέτοιου δανείου θα πρέπει να αναζητηθεί στη δυνατότητα της επιστροφής του μετά από πολύ, ή σε οποιοδήποτε χρόνο, στην υποχρέωση της κανονικής καταβολής τόκων και στο γεγονός ότι, σε περίπτωση λύσεως της Α.Ε., οι κάτοχοι τέτοιων ομολογιών προηγούνται στην

καταβολή του κεφαλαίου του δανείου, πριν από οποιαδήποτε καταβολή προς τους μετόχους.

ε) Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές. Οι ομολογίες αυτές εξοφλούνται με τη μετατροπή τους σε μετοχές ή με την ταμιακή καταβολή του πληρωτέου ποσού για την εξόφληση της ομολογίας. Το προνόμιο για την άσκηση του δικαιώματος μετατροπής σε μετοχές, μπορεί να έχει είτε ο δανειστής (ομολογιούχος) είτε ο δανειζόμενος (οφειλέτης). Η δεύτερη περίπτωση είναι η ισχύουσα στην Ελλάδα.

vi. Ανάλογα με τα προνόμια που δίνονται στους ομολογιούχους:

α) Ομολογίες συμμετοχής στα κέρδη. Ορίζεται στη δανειακή σύμβαση, ότι οι κάτοχοι ανεξόφλητων ομολογιών θα παίρνουν ένα ποσοστό κέρδους, μετά το τακτικό αποθεματικό και τη διανομή του πρώτου μερίσματος, ή όταν τα κέρδη της οφειλέτριας Α.Ε. ξεπεράσουν ένα ορισμένο επίπεδο.

β) Ομολογίες ελεύθερες φόρου στον ομολογιούχο, όταν το φόρο εισοδήματος από τόκους του ομολογιούχου καταβάλλει η Α.Ε. Επίσης, μπορεί να εκδίδονται και ομολογίες απαλλαγμένες φορολογίας (όπως έχει συμβεί σε ομολογίες κρατικών δανείων, δανείων της ΔΕΗ κλπ.), που σημαίνει ότι ο ομολογιούχος δανειστής δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος από τόκους. Στην πρώτη περίπτωση (ομολογίες ελεύθερες φόρου), τα έξοδα χρηματοδότησεως στα βιβλία της Α.Ε. θα περιλαμβάνουν όχι μόνο τους τόκους του ομολογιακού δανείου, αλλά και το φόρο που θα υποχρεώνεται να καταβάλλει η Α.Ε.

γ) Ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές

δ) Ομολογίες λαχειοφόρες ή ομολογίες με δώρο. Στις περιπτώσεις αυτές, ιδιαίτερα όταν επιδιώκεται η προσέλκυση δανειστών, η Α.Ε. αναλαμβάνει την υποχρέωση να δίνει ένα ποσό σαν δώρο σε κάθε κληρωμένη για εξόφληση ομολογία. Αντί του δώρου, ορίζεται πολλές φορές ότι μεταξύ των ομολογιών,

που κληρώνονται για εξόφληση, ή και μεταξύ όλων των ομολογιών που δεν έχουν εξοφληθεί σε προηγούμενες περιόδους, θα κληρώνονται ένας ή δυο κλπ. λαχνοί, που εκπροσωπούν σοβαρό ποσό για τον τυχερό. Οι περιπτώσεις λαχείων ή και δώρων υπολογίζονται συνήθως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποβαίνουν υπέρ της δανειζόμενης Α.Ε. και όχι υπέρ των δανειστών. Τούτο συμβαίνει, όταν το επιτόκιο του δανείου καθορίζεται χαμηλό και ως αντάλλαγμα δίδεται ποσό δώρου ή και λαχνός κατά ομολογία. Αλλά σε τέτοιες περιπτώσεις η επιβάρυνση της Α.Ε. από το δώρο ή Το λαχνό μπορεί να υπολογισθεί να είναι χαμηλότερη από την επιβάρυνση που θα είχε αν το επιτόκιο είχε καθορισθεί υψηλότερο. Η δανειζόμενη Α.Ε. στηρίζεται τότε στην ελπίδα που καλλιεργείται στον αποταμιευτή (προσδοκώμενο ομολογιούχο), ότι μπορεί να είναι «ο τυχερός του λαχνού».

vii. Ανάλογα με τις παρεχόμενες προς τους ομολογιούχους εγγυήσεις για την εξόφληση του δανείου, έχουμε:

- *ομολογίες εγγυημένου δανείου και*
- *συνήθεις ομολογίες μη εγγυημένου δανείου.*

Οι εγγυήσεις αναφέρονται συνήθως στα ακόλουθα:

1) Εμπράγματα ασφάλεια (υποθήκη ή ενέχυρο κλπ.), οπότε μιλάμε για ομολογίες εμπράγματος ασφαλισμένες. Σε περίπτωση μη έγκαιρης εξοφλήσεως του δανείου, οι δανειστές μπορούν να επιδιώξουν την ικανοποίησή τους, εκποιώντας την εμπράγματα ασφάλεια. Γενικά δε όλες οι παρεχόμενες εξασφαλίσεις μπορεί να αφορούν στο κεφάλαιο του δανείου ή στο κεφάλαιο και τους τόκους.

2) Τριτεγγύηση του δανείου μιας Α.Ε., από άλλη, ή συνήθως από Τράπεζα, ή και το Κράτος.

3) Ρήτρα χρυσού ή ξένου συναλλάγματος ή τιμαριθμού (τιμαριθμικές ομολογίες). Όταν οι ομολογίες έχουν ρήτρα χρυσού ή συναλλάγματος, η

εξόφλησή τους γίνεται σε τιμή που προσαρμόζεται ανάλογα με την τιμή του χρυσού ή του ξένου συναλλάγματος (π.χ. δολαρίου) κατά το χρόνο της εξοφλήσεως. Η προσαρμογή γίνεται σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές που ίσχυσαν κατά το χρόνο της εκδόσεως.

Αν στους όρους του ομολογιακού δανείου υπάρχει η ρήτρα τιμαρίθμου, η προσαρμογή της τιμής εξοφλήσεως της ομολογίας γίνεται με βάση τις μεταβολές ενός καθορισμένου τιμαρίθμου, π.χ. του καταναλωτή, των χονδρικών πωλήσεων κλπ.

Μια άλλη ρήτρα για την εξασφάλιση της σταθερής, σχετικά με την πορεία της αγοράς, αποδόσεως των ομολογιών, είναι η ρήτρα του κυμαινόμενου επιτοκίου. Στις περιπτώσεις αυτές, το επιτόκιο του ομολογιακού δανείου κυμαίνεται (μεταβάλλεται) ανάλογα με τις διακυμάνσεις άλλων επιτοκίων, όπως διαμορφώνονται στην ελεύθερη αγορά.

4) Υποχρέωση σχηματισμού αποθεματικού κεφαλαίου για την απόσβεση (εξόφληση) του δανείου. Στην περίπτωση αυτή, η Α.Ε. υποχρεώνεται κάθε χρόνο να παρακρατεί από τα κέρδη προς διάθεση ένα ποσό, για το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού αποσβέσεως του ομολογιακού δανείου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Ανώνυμη Εταιρία: Εκκαθάριση ανώνυμης εταιρείας.

Η επέλευση ενός από τους λόγους λύσης μιας ανώνυμης εταιρείας (ΑΕ), όπως είναι το πέρας της προβλεπόμενης στο καταστατικό διάρκειας της ή η έκλειψη του σκοπού για τον οποίον συστάθηκε, δεν έχει ως συνέπεια την άμεση εξαφάνιση της από το νομικό κόσμο. Η ΑΕ εξακολουθεί να υφίσταται ως νομικό πρόσωπο και μετά την επέλευση της λύσης της, με τη σημαίνουσα όμως διαφορά, ότι μεταβάλλεται πλέον ο σκοπός της, καθώς εισέρχεται σε στάδιο εκκαθάρισης και οιαδήποτε πράξη της πρέπει να εξυπηρετεί τους σκοπούς αυτής. Τη διενέργεια των πράξεων εκκαθάρισης αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές, οι οποίοι αντικαθιστούν εν προκειμένω το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) της εταιρείας. Με την τροποποίηση του Α 49 του Ν 2190/1920, με το Ν 3604/2007, εισήχθησαν ορισμένες τροποποιήσεις στον τρόπο διενέργειας της εκκαθάρισης. Ειδικότερα οι εκκαθαριστές μπορούν με αίτηση τους, που υποβάλλεται στο μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας και εκδικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, να ζητήσουν τη διενέργεια της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις αναλόγως εφαρμοζόμενες διατάξεις που διέπουν τη δικαστική εκκαθάριση κληρονομιάς. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η αναγκαστική εκτέλεση κατά της εταιρείας στο στάδιο της εκκαθάρισης. Ως εκ τούτου η προσφυγή στους κανόνες της δικαστικής εκκαθάρισης κληρονομιάς είναι πλέον προαιρετική για τον εκκαθαριστή, ο οποίος σύμφωνα με το νόμο έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα να κρίνει τη χρησιμότητα της ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Επιπλέον, καταργείται η εισαχθείσα με το Ν. 2339/1995 πενταετής (ή δεκαετής, μετά από παράταση με υπουργική άδεια) διάρκεια της εκκαθάρισης, που είχε οδηγήσει σε παράδοξα αποτελέσματα, μεταξύ των οποίων και η διαγραφή από το Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών νομικών προσώπων των οποίων η εκκαθάριση δεν είχε ακόμη περατωθεί. Εξ αυτού του λόγου, αλλά και για να αποθαρρύνει τις ενδεχόμενες καθυστερήσεις στη διενέργεια των εκκαθαρίσεων, ο νόμος με την παρ. 6 του άρθρου 49 του Ν.2190/1920, όπως αυτή αντικαταστάθηκε από το αρ. 58 παρ.4 του Ν.3604/2007, προβλέπει

σχέδιο περάτωσης της εκκαθάρισης, το οποίο υποχρεούται να παρουσιάσει ο εκκαθαριστής στους μετόχους, εφόσον η εκκαθάριση διαρκέσει πλέον της πενταετίας.

Η Γενική Συνέλευση εγκρίνει το ως άνω σχέδιο με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 29 και της παραγράφου 2 του άρθρου 31. Εάν το σχέδιο εγκριθεί ο εκκαθαριστής ολοκληρώνει τη διαχείριση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο περάτωσης. Στην περίπτωση κατά την οποία το σχέδιο δεν εγκριθεί ο εκκαθαριστής ή μέτοχοι που εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορούν να ζητήσουν την έγκριση του από το μονομελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, με αίτηση τους που δικάζεται με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Το δικαστήριο μπορεί να τροποποιήσει τα μέτρα που προβλέπει το σχέδιο, όχι όμως και να προσθέσει μέτρα που δεν προβλέπονται σε αυτό. Ο εκκαθαριστής δεν ευθύνεται για την εφαρμογή σχεδίου που εγκρίθηκε. Γενικότερα οι κείμενες διατάξεις περί της εκκαθάρισεως ΑΕ αποσκοπούν κατά πρώτο λόγο στην προστασία των εταιρικών δανειστών και κατά δεύτερο λόγο στη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισεως στους μετόχους. Η προτεραιότητα που εξασφαλίζει ο νόμος στην προάσπιση των συμφερόντων των εταιρικών δανειστών, θέτοντας την ικανοποίηση αυτών ως τον κύριο σκοπό της εκκαθάρισης, έγκειται στο γεγονός, ότι οι μέτοχοι δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη του νομικού προσώπου, λόγω του κεφαλαιουχικού χαρακτήρα των ΑΕ. Εκ των ανωτέρω λόγων οι διατάξεις για την εκκαθάριση της ΑΕ είναι αναγκαστικού δικαίου και ως εκ τούτου δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός του σταδίου της εκκαθάρισης ή ο καθορισμός διαφορετικού τρόπου διακανονισμού των εκκρεμοτήτων των ανωνύμων εταιρειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ανώνυμη Εταιρεία: Σύμβαση εργασίας μέλους Διοικητικό Συμβούλιο με Α.Ε.

Τα μέλη που απαρτίζουν το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) μιας ανώνυμης εταιρείας (ΑΕ) είναι επιφορτισμένα με τη διοίκηση και τη νόμιμη εκπροσώπηση της. Στα πλαίσια αυτά, η ανέλεγκτη σύναψη συμβάσεων των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με την ίδια την εταιρεία θα μπορούσε να προξενήσει στην τελευταία δυσμενείς συνέπειες και ζημίες, καθώς το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, που ενδέχεται να μην είναι καν μέτοχος, δεν αποκλείεται στην περίπτωση αυτή να υποσκελίσει το εταιρικό έναντι του προσωπικού του συμφέροντος. Εξ αυτού του λόγου, ο νομοθέτης επέλεξε να απαγορεύσει τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ της εταιρείας και των διοικητών της. Οι συμβάσεις της εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ρυθμίζονται από το *άρθρο 23α του Ν.2190/1920*, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το *άρθρο 33 του Ν.3604/2007*. Οι απαγορεύσεις του νόμου δεν αφορούν μόνο τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά και τα πρόσωπα που ασκούν τον έλεγχο επί της εταιρείας (δηλαδή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις), τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω.

Ειδικότερα, απαγορεύεται και είναι άκυρη η σύναψη κάθε είδους σύμβασης μεταξύ της εταιρείας και των ανωτέρω προσώπων χωρίς ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Η άδεια αυτή ωστόσο μπορεί να παρασχεθεί και μετά τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν στην απόφαση αντιταχθούν μέτοχοι που κατέχουν τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου. Μεταξύ των συμβάσεων για την σύναψη των οποίων απαιτείται η έγκριση της Γενικής Συνέλευσης, ανήκουν και οι συμβάσεις εργασίας της εταιρείας με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της (και εν γένει με παραπάνω πρόσωπα), υπό την εύλογη προϋπόθεση, ότι αυτά έχουν ήδη αποκτήσει την ιδιότητά τους κατά το

χρόνο σύναψης της σύμβασης. Ο νόμος κατά το προγενέστερο καθεστώς απαιτούσε η έγκριση αυτή να προηγείται της σύναψης της σύμβασης.

Όμως, με το *άρθρο 33 του Ν. 3604/2007* εισήχθη η δυνατότητα της παροχής της σχετικής άδειας από τη Γενική Συνέλευση και σε χρόνο μεταγενέστερο από την κατάρτιση της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση όμως, η άδεια της Γενικής Συνέλευσης απαιτείται να είναι ειδική, υπό την έννοια ότι το θέμα της χορήγησης της έγκρισής της επί της συγκεκριμένης δικαιοπραξίας θα πρέπει να περιλαμβάνεται διακριτά στην ημερήσια διάταξη. Εξάλλου, η άδεια δεν παρέχεται (πριν την κατάρτιση της σύμβασης) εάν στην απόφαση αντιπαχτούν μέτοχοι που κατέχουν τουλάχιστον το 1/3 του εκπροσωπούμενου στη συνέλευση μετοχικού κεφαλαίου.

Οι διατάξεις των *παρ. 2 και 4 του αρ. 23^α του Ν.2190/1920* προβλέπουν μια τυπική διαδικασία, η μη τήρηση της οποίας έχει ως αναγκαίο επακόλουθο την ακυρότητα της σύμβασης. Η έννομη συνέπεια της ακυρότητας επέρχεται ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της συγκεκριμένης σύμβασης, το οποίο δεν αποκλείεται να είναι επωφελές για την εταιρεία. Επίσης είναι αδιάφορο αν ο συμβαλλόμενος με την εταιρεία ασκεί ενδεχομένως ιδιαίτερη επιρροή στη διαχείριση και στη λήψη αποφάσεων περί των εταιρικών θεμάτων, πχ όταν είναι ο πλειοψηφούν μέτοχος. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί ποτέ να συναχθεί ερμηνευτικά, ότι η δήλωση που οδηγεί στην κατάρτιση της σύμβασης εμπεριέχει την εγκριτική βούληση του νομικού προσώπου.

Από την άλλη πλευρά, η νομολογία, αποσκοπώντας στην άρση της αυστηρής τυπικότητας των ανωτέρω διατάξεων και την διάσωση του κύρους των επωφελών για την εταιρεία συμβάσεων, κατέφυγε στο *εδάφιο 2 της παρ.2 του άρθρου 23^α*, σύμφωνα με το οποίο η ειδική άδεια της Γενικής Συνέλευσης δεν απαιτείται για πράξεις που δεν εξέρχονται των ορίων των τρεχουσών συναλλαγών της εταιρείας με τρίτους. Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή αφήνει στη διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε δικαστή να κρίνει κατά περίπτωση, εάν η σύμβαση εντάσσεται εντός των ορίων της τρέχουσας συναλλακτικής πρακτικής της εταιρείας, ώστε σε καταφατική περίπτωση να εκλείπει η ανάγκη

χορήγησης της ειδικής άδειας της Γενικής Συνέλευσης για την εγκυρότητα της σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

Ανώνυμη Εταιρία: Συκοφαντική δυσφήμιση Ανώνυμης Εταιρείας

Πρωταρχική λειτουργία του Ποινικού Δικαίου είναι η προστασία των σημαντικότερων εννόμων αγαθών από τις διάφορες προσβολές που μπορεί να δεχθούν από τρίτους. Η προστασία αυτή επιχειρείται δια της επαπειλείς ποινών κατά του προσβολέα των αγαθών αυτών, οι οποίες είναι διαβαθμισμένες ανάλογα με την ηθική απαξία της πράξης για την οποία προβλέπονται και τελούν σε εύλογη συνάρτηση με το έννομο αγαθό το οποίο προσβάλλεται (ζωή, υγεία, περιουσία, γενετήσια ελευθερία κλπ).

Ένα από τα σημαντικότερα έννομα αγαθά τα οποία προστατεύονται από τον Ποινικό Κώδικα είναι η τιμή και υπόληψη του κάθε ανθρώπου, όταν αυτή προσβάλλεται λόγω ή έργω (εξύβριση) ή με την διάδοση μειωτικών ισχυρισμών από τρίτα πρόσωπα (δυσφήμιση). Η προσβολή αυτή μάλιστα διευρύνεται έτι περαιτέρω, όταν οι ισχυρισμοί αυτοί είναι ψευδείς και διατυπώνονται εσκεμμένα, με σκοπό την τρώση της τιμής του παθόντος (συκοφαντική δυσφήμιση). Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 362 και 363 Π.Κ. συνάγεται, ότι για τη θεμελίωση του εγκλήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης απαιτείται καταρχήν ο ισχυρισμός ή διάδοση με οποιονδήποτε τρόπο, ενώπιον τρίτου, ορισμένου γεγονότος που μπορεί να βλάψει την τιμή ή την υπόληψη κάποιου άλλου προσώπου.

Περαιτέρω, το γεγονός θα πρέπει να είναι ψευδές και ο υπαίτιος να γνωρίζει την αναλήθειά του, δηλαδή να έχει δόλια προαίρεση για την πρόκληση βλάβης της τιμής του προσώπου στο οποίο αναφέρεται. Η ιδιαίτερη ηθική απαξία που αποδίδει ο νομοθέτης στο έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμισης εμφανίζεται από το πλαίσιο ποινής που προβλέπεται για την συγκεκριμένη πράξη, ο δράστης της οποίας τιμωρείται με ποινή φυλάκισης από τρεις μήνες μέχρι πέντε έτη, δίχως να αποκλείεται η επιβολή και χρηματικής ποινής.

Εννοιολογικά, το έννομο αγαθό της τιμής αναφέρεται καταρχήν μόνο σε φυσικά πρόσωπα και όχι σε νομικά, όπως εταιρείες, σωματεία κλπ. Όμως, πολύ ορθά ο ποινικός νομοθέτης επέλεξε με το άρθρο 364 του Π.Κ. να προστατεύσει ειδικά ως προς τις ανώνυμες εταιρείες ένα πλέγμα εννόμων αγαθών τα οποία προσομοιάζουν στην τιμή, και συνίστανται κυρίως στην εμπορική φήμη της εταιρείας, την οικονομική πίστη της και τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη του καταναλωτικού κοινού προς αυτήν. Η αξία της ποινικοποίησης αυτής της συμπεριφοράς είναι μεγάλη στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον, όπου πολύ συχνά ο ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων τις οδηγεί σε εκατέρωθεν «κτυπήματα κάτω από τη μέση», συνηθέστατα με εσκεμμένη διάδοση ψευδών και δυσφημιστικών ειδήσεων και ισχυρισμών. Έτσι, από τη διάταξη του άρθρου 364 Π.Κ., που αναφέρεται περιοριστικά στην ανώνυμη εταιρεία, προκύπτει ότι για την θεμελίωση της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος της συκοφαντικής δυσφήμισης ανωνύμου εταιρείας απαιτείται ισχυρισμός ή διάδοση με οποιονδήποτε τρόπο ορισμένου γεγονότος ενώπιον τρίτου σε σχέση με τις επιχειρήσεις, την οικονομική κατάσταση και τις εργασίες της εν λόγω ΑΕ, ή και σε σχέση με τα πρόσωπα που τη διοικούν, που μπορεί να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού προς αυτήν και τις επιχειρήσεις της.

Επομένως, προκειμένου να τελεσθεί το έγκλημα της συκοφαντικής δυσφήμισης ανώνυμης εταιρείας θα πρέπει ο δράστης να ανακοινώσει ενώπιον τρίτου προσώπου γεγονός το οποίο να αναφέρεται στις επιχειρήσεις και την εν γένει δραστηριότητα της εταιρείας (πχ «η εταιρεία οδεύει προς πτώχευση» ή «η εταιρεία δέχθηκε πρόστιμο για ακατάλληλα προϊόντα» ή «η εταιρεία κέρδισε διαγωνισμό μέσω χρηματισμού κρατικών αξιωματούχων» κλπ), ή στα πρόσωπα των διοικούντων και διευθυνόντων αυτήν, υπό την ιδιότητά τους αυτή βέβαια και όχι ατομικά (πχ «ο διευθυντής της Τράπεζας χορήγησε δάνειο σε αφερέγγυο συγγενικό του πρόσωπο»). Αντιθέτως ο ισχυρισμός ότι «ο διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας έχει εξωσυζυγική σχέση» είναι νομικά αδιάφορος για την στοιχειοθέτηση του εν λόγω εγκλήματος.

Επιπλέον, θα πρέπει το γεγονός αυτό να είναι πρόσφορο να βλάψει την εμπιστοσύνη του κοινού προς την εταιρεία, χωρίς όμως να απαιτείται να επέλθει όντως η βλάβη. Τέλος απαιτείται το δυσφημιστικό γεγονός που ανακοινώνεται ενώπιον τρίτου να είναι ψευδές και επιπλέον ο δηλών να τελεί σε επίγνωση της αναλήθειάς του. Αυτό το τελευταίο στοιχείο, η γνώση δηλαδή του δράστη, ότι ο ισχυρισμός του είναι ψευδής, είναι και η ειδοποιός διαφορά μεταξύ της απλής δυσφήμισης (προβλεπόμενη ποινή φυλάκισης δέκα ημερών μέχρι ενός έτους) και της συκοφαντικής δυσφήμισης ανώνυμης εταιρείας (προβλεπόμενη ποινή φυλάκισης δέκα ημερών μέχρι πέντε ετών).

Στην περίπτωση όμως κατά την οποία το γεγονός που ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο δράστης είναι αληθές, τότε, σύμφωνα με το άρθρο 364 παρ. 2 Π.Κ., ο κατηγορούμενος δεν τιμωρείται ούτε για απλή ούτε για συκοφαντική δυσφήμιση ανώνυμης εταιρείας.

Σε κάθε πάντως περίπτωση δυσφήμισης, απλής ή συκοφαντικής, και προκειμένου να κινηθεί η ποινική διαδικασία κατά του δράστη, θα πρέπει εντός τριών μηνών από τότε που έλαβε χώρα η δυσφήμιση, ή από τότε που τα αρμόδια όργανα διοίκησης της εταιρείας έλαβαν γνώση αυτής, να ασκηθεί έγκληση από το Διοικητικό Συμβούλιο της ενώπιον του αρμοδίου Εισαγγελέως Πλημμελειοδικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

Ανώνυμη Εταιρία: Ακύρωση αποφάσεων γενικής συνέλευσης Α.Ε.

Κατά τις γενικές διατάξεις του αστικού δικαίου κάθε δικαιοπραξία που αντιβαίνει σε απαγορευτική διάταξη νόμου, αν δε συνάγεται κάτι άλλο, είναι άκυρη. Ως εκ τούτου, αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων ανωνύμων εταιρειών που συνεκλήθησαν χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις του νόμου ή χωρίς να συγκεντρωθούν τα απαιτούμενα ποσοστά απαρτίας και πλειοψηφίας θα έπρεπε με βάση τα ανωτέρω να καθίστανται άκυρες.

Ωστόσο οι αποφάσεις των Γενική Συνέλευση επιφέρουν έννομες συνέπειες που επιδρούν σε μεγάλο κύκλο προσώπων, δηλαδή στους παρόντες και μέλλοντες μετόχους της εταιρείας αλλά και τους εταιρικούς δανειστές, ενώ παράλληλα η ακύρωσή τους, ειδικά μετά την παρέλευση μεγάλου χρονικού διαστήματος, θα μπορούσε να αποσταθεροποιήσει την ασφάλεια των συναλλαγών. Για τους λόγους αυτούς ο νομοθέτης έκρινε, ότι η ύπαρξη ελαττωμάτων ως προς το κύρος των αποφάσεων των Γενική Συνέλευση δεν κρίνεται με βάση τις γενικές διατάξεις του αστικού κώδικα αλλά σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις των άρθρων 35α, 35β και 35γ του νόμου 2190/1920 «**περί ανωνύμων εταιρειών**», όπως αυτές τροποποιήθηκαν με το νόμο 3604/2007. Κατά τις ανωτέρω διατάξεις οι ελαττωματικές αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης διακρίνονται σε ανυπόστατες, άκυρες ή ακυρώσιμες, με τις τελευταίες να αποτελούν εκτεταμένο αντικείμενο της νεότερης νομοθετικής ρύθμισης. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 35^α του Ν.2190/1920, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 42 του Ν.3604/2007, η απόφαση Γενικής Συνέλευσης που λήφθηκε με τρόπο που αντίκειται στο νόμο ή το καταστατικό, ακυρώνεται με δικαστική απόφαση. Το ίδιο ισχύει και για αποφάσεις τις οποίες έλαβε Γενική Συνέλευση που δεν είχε νόμιμα συγκληθεί ή συγκροτηθεί.

Επιπλέον ακυρώσιμη είναι και η απόφαση που λήφθηκε αφενός χωρίς να παρασχεθούν οφειλόμενες πληροφορίες, που ζητήθηκαν κατά το άρθρο 39 του Ν.2190/1920 από μειοψηφούντες μετόχους και αφετέρου κατά κατάχρηση

της εξουσίας της πλειοψηφίας, υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα.

Η ακύρωση μπορεί να ζητηθεί με αγωγή από οποιονδήποτε μέτοχο που εκπροσωπεί τουλάχιστον τα δύο εκατοστά (2/100) του κεφαλαίου, εφόσον αυτός δεν παρέστη στη συνέλευση, λόγω ακριβώς του λόγου ακύρωσης, ή αντιτάχθηκε στην απόφαση της συνέλευσης, ακόμα και αν αυτή συνεκλήθη ή συγκροτήθηκε παρά το νόμο ή το καταστατικό. Την ακύρωση μπορεί να ζητήσει και κάθε μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, εάν παρίσταται ανάγκη, το πολυμελές πρωτοδικείο της έδρας της εταιρείας, το οποίο είναι και το αρμόδιο για την εκδίκαση της ως άνω αγωγής, διορίζει μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον ειδικό εκπρόσωπο της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης.

Εξάλλου, στην περίπτωση κατά την οποία το ελάττωμα της απόφασης έγκειται στο γεγονός, ότι δεν παρασχέθηκαν πριν τη λήψη της οι οφειλόμενες πληροφορίες στη μειοψηφία, για την έγερση της αγωγής ακύρωσης νομιμοποιούνται ενεργητικά μόνο οι μέτοχοι που αιτήθηκαν τη χορήγηση των πληροφοριών αυτών, εφόσον όμως εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Οι μέτοχοι που δεν μπορούν να ζητήσουν την ακύρωση επειδή δεν έχουν το απαιτούμενο ποσοστό μετοχών, μπορούν ωστόσο να αξιώσουν από την εταιρεία αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν εξαιτίας του γεγονότος, ότι η απόφαση λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας ή από Γενική Συνέλευση που δεν συνεκλήθη ή δεν συγκροτήθηκε νόμιμα ή και αυτοτελώς εξαιτίας του γεγονότος ότι δεν έλαβαν τις πληροφορίες που ζήτησαν. Μάλιστα, την αξίωση αποζημίωσης διατηρούν κατά τις γενικές διατάξεις οι μέτοχοι ακόμη και αν η απόφαση ακυρώθηκε.

Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης δεν μπορεί να ακυρωθεί εξαιτίας του γεγονότος ότι συμμετείχαν σε αυτή πρόσωπα που δεν είχαν το δικαίωμα

αυτό, εκτός κι αν η συμμετοχή τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη απαρτίας ή η ψήφος τους ήταν αποφασιστική για την επίτευξη πλειοψηφίας.

Επιπλέον δεν αποτελεί ελάττωμα η ακυρότητα ή η ακύρωση επιμέρους ψήφων υπό την προϋπόθεση όμως, ότι οι ψήφοι αυτές δεν ήταν αποφασιστικές για την επίτευξη πλειοψηφίας. Επίσης, η ανακρίβεια, η αοριστία ή η πλημμέλεια τήρησης του Πρακτικού της Γενική Συνέλευση δεν επιφέρει την ακύρωση της απόφασης, εφόσον καθίσταται δυνατόν να διαγνωσθεί το περιεχόμενο της απόφασης παρά την ύπαρξη των ανωτέρω πλημμελειών. Τέλος είναι νομικά αδιάφορη η ύπαρξη ελαττώματος στη λήψη απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, με βάση την οποία συνεκλήθη η Γενική Συνέλευση, εκτός εάν λόγω του ελαττώματος δεν έλαβαν επαρκή και έγκαιρη πληροφόρηση οι μέτοχοι.

Η ανωτέρω αγωγή στρέφεται κατά της εταιρείας και ασκείται εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την υποβολή του σχετικού πρακτικού στην αρμόδια αρχή ή, εάν η απόφαση υποβάλλεται σε δημοσιότητα, από την καταχώριση της στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών. Εντός της ίδιας προθεσμίας ασκείται και η αγωγή αποζημίωσης. Η ακύρωση της απόφασης ισχύει *erga omnes*, δηλαδή έναντι παντός τρίτου, το δε Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να λάβει τα μέτρα που επιβάλλονται από την κατάσταση που προέκυψε λόγω της ακύρωσης. Σε κάθε περίπτωση δεν θίγονται τα δικαιώματα τρίτων που αποκτήθηκαν με απόφαση που ακυρώθηκε ή με πράξη που διενεργήθηκε με βάση την απόφαση αυτή, εκτός κι αν ο τρίτος γνώριζε ή αγνοούσε από βαριά του αμέλεια το ελάττωμα της απόφασης.

Α' ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31-12-2008
ΑΡΗΤΗ Α.Ε.

<u>ΚΩΔΙΚΟΣ</u>	<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</u>	<u>ΥΠΟΛΟΙΠΑ</u>	
		<u>Χρεωση</u>	<u>Πιστωση</u>
11.	ΚΤΙΡΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝ.ΕΡΓΩΝ	103.095,56	
11.00	Κτιρια-εγκαταστασ.κτιριων	108.521,64	
11.99	Αποσβεσμενα κτιρια-εγκ/σεις κτιρ.-τεχν.εργ.		5.426,08
12.	ΜΗΧΑΝ.-ΤΕΧΝ.-ΕΓΚΑΤ.-ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝ-ΕΞ/ΜΟΣ	9.959,38	
12.01	Τεχνικες εγκαταστασεις	10.825,41	
12.99	Αποσβεσμενα μηχ/τα-τεχν.εγκ.-Λοιπος μηχ.εξ.		866,03
14.	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	34.120,34	
14.00	επιπλα	5.833,16	
14.03	Η/Υ και ηλεκτρονικα συγκροτηματα	14.614,21	
14.07	Ταμειακες μηχανες	2.201,02	
14.08	Εξ/μος τηλεπικοινωνιων	2.716,03	
14.09	Λοιπος εξοπλισμος	9.977,69	
14.99	Αποσβ.σ. Επιπλα και αποσβ. Λοιπος εξ/μος		1.221,77
16.	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ. ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣ.	330,75	
16.10	Εξοδα ιδρυσεως και πρωτης εγκαταστασης	413,44	
16.99	Αποσβ.ασωμ.ακιν. Και αποσβ. Εξοδ.πολυετ.απ.		82,69
18.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑΣ ΜΑΚΡΟΠΡ.ΥΠΟΧΡ.	3.191,49	
18.11	Δοσμενες εγγυησεις	3.191,49	
20.	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	376.915,16	
20,00	Αποθέματα απογραφής	80.663,81	
20,01	Εμπορευματα εσωτερικου	227.790,27	
20,02	Ενδοκοινοτικες αποκτησεις εμπορευματων	85.571,30	
20.98	Εκπτώσεις αγορων εμπορευματων		17.110,22
30.	ΠΕΛΑΤΕΣ	38.288,44	
30.00	Πελατες εσωτερικου	38.288,44	
33.	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	279,82	
33.95	Λοιποι χρεωστες διαφοροι	279,82	
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	250.471,16	
38.00	Ταμειο	143.888,86	
38.03	Καταθεσεις οψεως σε Ευρο	106.582,30	
40.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		186.000,00
40.00	Μετοχικο κεφαλαιο		186.000,00
42.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	5.017,36	
42.02	Υπολοιπο ζημιων προηγουμενων χρησεων	5.017,36	
50.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		71.412,90
50.00	Προμηθευτε εσωτερικου		57.847,99
50.01	Προμηθευτες εξωτερικου		13.564,91
52.	ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓ.ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧ.		49.624,92
52.00	Τραπεζα Α		49.624,92
53.	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		47.290,91
53.90	Επιταγες πληρωτεες(μεταχρονολογημενες)		46.443,51
53.91	Λοιποι πιστωτες διαφοροι		847,4
54.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ	11.071,23	
54.00	Φ.Π.Α.	11.071,25	
54.03	Φοροι-τελοι αμοιβων προσωπικου		0,02
ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ		832.740,69	354.328,73

	ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	832.740,69	354.328,73
55.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		3.477,70
55.00	I.K.A.		1.666,35
55.02	Επικουρικά ταμεία		1.811,35
60.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	18.509,28	
60.00	Αμοιβές εμμισθού προσωπικού	14.464,86	
60.03	Εργοδοτ.εισφ.και επιβαρ. Εμμισθού προσ.	4.044,42	
61.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	511,63	
61.00	Αμ. Και εξόδα ελ.επαγκ.υποκ.σε παρακρατ. Φορου	361,58	
61.02	Λοιπές προμηθειές τρίτων	150,05	
62.	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	24.807,62	
62.00	Ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής	1.262,70	
62.02	Υδρευση παραγωγικής διαδικασίας	15,41	
62.03	Τηλεπικοινωνίες	2.161,66	
62.04	Ενοικία	17.423,30	
62.07	Επισκευές και συντητήσεις	3.944,55	
63.	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	1.238,39	
63.04	Δημοτικοί φοροί-τελή	611,15	
63.98	Διαφοροί φοροί-τελή	627,24	
64.	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	13.300,64	
64.00	Εξόδα μεταφορών	2.840,63	
64.01	Εξόδα ταξιδίων	4.796,30	
64.02	Εξόδα προβολής και διαφήμισης	2.242,83	
64.07	Εντυπα και γραφική ύλη	279,04	
64.08	Υλικά αμέσης αναλώσεως	1.600,73	
64.98	Διαφορά εξόδα	1.541,11	
65.	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΟΙ ΕΞΟΔΑ	6.097,40	
65.01	Τόκοι και εξόδα λοιπών μακροπρ.υποχρ.	375,67	
65.05	Τόκοι και εξόδα λοιπών βραχ.τραπεζ.χρηματοδοτ.	4.034,39	
65.98	Λοιπα συναφή με τις χρηματοδοτήσεις. Εξόδα	1.687,34	
70.	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		533.271,22
70.00	Πωλήσεις εμπορευμάτων εσωτερ.χονδρικής		60.578,77
70.01	Πωλήσεις εμπορευμάτων εσωτερ.λιανικώς		472.692,45
76.	ΕΞΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		6.128,00
76.00	Εσοδα συμμετοχών		6.128,00
	<u>ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ</u>	<u>897.205,65</u>	<u>897.205,65</u>

Β' ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31-12-2008**ΑΡΤΗ Α.Ε.**

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΥΠΟΛΟΙΠΑ	
		<u>Χρεωση</u>	<u>Πιστωση</u>
11.	ΚΤΙΡΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝ.ΕΡΓΩΝ	97.669,48	
11.00	Κτιρια-εγκαταστας.κτιριων	108.521,64	
11.99	Αποσβεσμενα κτιρια-εγκ/σεις κτιρ.-τεχν.εργ.		10.852,16
12.	ΜΗΧΑΝ.-ΤΕΧΝ.-ΕΓΚΑΤ.-ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝ-ΕΞ/ΜΟΣ	8.660,33	
12.01	Τεχνικες εγκαταστασεις	10.825,41	
12.99	Αποσβεσμενα μηχ/τα-τεχν.εγκ.-Λοιπος μηχ.εξ.		2.165,08
14.	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	26.027,74	
14.00	επιπλα	5.833,16	
14.03	Η/Υ και ηλεκτρονικα συγκροτηματα	14.614,21	
14.07	Ταμειακες μηχανες	2.201,02	
14.08	Εξ/μος τηλεπικοινωνιων	2.716,03	
14.09	Λοιπος εξοπλισμος	9.977,69	
14.99	Αποσβεσ. Επιπλα και αποσβ. Λοιπος εξ/μος		9.314,37
16.	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ. ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣ.	248,06	
16.10	Εξοδα ιδρυσεως και πρωτης εγκαταστασης	413,44	
16.99	Αποσβ.ασωμ.ακιν. Και αποσβ. Εξοδ.πολυετ.απ.		165,38
18.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑΣ ΜΑΚΡΟΠΡ.ΥΠΟΧΡ.	3.191,49	
18.11	Δοσμενες εγγυησεις	3.191,49	
20.	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	376.915,16	
20,00	Αποθέματα απογραφής	80.663,81	
20,01	Εμπορευματα εσωτερικου	227.790,27	
20.01	Ενδοκοινοτικες αποκτησεις εμπορευματων	85.571,30	
20.98	Εκπτώσεις αγορων εμπορευματων		17.110,22
30.	ΠΕΛΑΤΕΣ	38.288,44	
30.00	Πελατες εσωτερικου	38.288,44	
33.	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΩΡΟΙ	279,82	
33.95	Λοιποι χρεωστες διαφοροι	279,82	
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	250.471,16	
38.00	Ταμειο	143.888,86	
38.03	Καταθεσεις οψεως σε Euro	106.582,30	
40.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		186.000,00
40.00	Μετοχικο κεφαλαιο		186.000,00
42.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ	5.017,36	
42.02	Υπολοιπο ζημιων προηγουμενων χρησεων	5.017,36	
50.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		71.412,90
50.00	Προμηθευτε εσωτερικου		57.847,99
50.01	Προμηθευτες εξωτερικου		13.564,91
52.	ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓ.ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧ.		49.624,92
52.00	Τραπεζα Α		49.624,92
53.	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΩΡΟΙ		47.290,91
53.90	Επιταγες πληρωτεες(μεταχρονολογημενες)		46.443,51
53.91	Λοιποι πιστωτες διαφοροι		847,4
54.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠ'Ο ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ	11.071,23	
54.00	Φ.Π.Α.	11.071,25	
54.03	Φοροι-τελοι αμοιβων προσωπικου		0,02
55.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		3.477,70
	ΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	817.840,27	354.328,73

	ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΑ	817.840,27	354.328,73
55.00	I.K.A.		1.666,35
55.02	Επικουρικά ταμεία		1.811,35
60.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	18.509,28	
60.00	Αμοιβές εμμισθού προσωπικού	14.464,86	
60.03	Εργοδοτ.εισφ.και επιβαρ. Εμμισθού προσ.	4.044,42	
61.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ	511,63	
61.00	Αμ. Και εξοδα ελ.επαγκ.υποκ.σε παρακρατ. Φορου	361,58	
61.02	Λοιπές προμηθειές τρίτων	150,05	
62.	ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	24.807,62	
62.00	Ηλεκτρικό ρεύμα παραγωγής	1.262,70	
62.02	Υδρευση παραγωγικής διαδικασίας	15,41	
62.03	Τηλεπικοινωνίες	2.161,66	
62.04	Ενοίκια	17.423,30	
62.07	Επισκευές και συντηρήσεις	3.944,55	
63.	ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	1.238,39	
63.04	Δημοτικοί φοροί-τελή	611,15	
63.98	Διαφοροί φοροί-τελή	627,24	
64.	ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	13.300,64	
64.00	Εξοδα μεταφορών	2.840,63	
64.01	Εξοδα ταξιδιών	4.796,30	
64.02	Εξοδα προβολής και διαφήμισης	2.242,83	
64.07	Εντυπα και γραφική ύλη	279,04	
64.08	Υλικά αμεσης αναλώσεως	1.600,73	
64.98	Διαφορα εξοδα	1.541,11	
65.	ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΟΙ ΕΞΟΔΑ	6.097,40	
65.01	Τόκοι και εξοδα λοιπών μακροπρ.υποχρ.	375,67	
65.05	Τόκοι και εξοδα λοιπών βραχ.τραπεζ.χρηματοδοτ.	4.034,39	
65.98	Λοιπα συναφή με τις χρηματοδοτησ. Εξοδα	1.687,34	
66.	ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΝΣΩΜ. ΣΤΟ ΛΕΙΤ ΚΟΣ.	14.900,42	
66.01	Αποσβ.κτιριων-εγκ. Κτιρ.-τεχν.εργων	5.426,08	
66.02	Αποσβ.μηχ/των-τεχν. Εγκ. -λοιπου μηχ.εξοπλ.	1.299,05	
66.04	Αποσβ.επιπλων και λοιπου εξ/μου	8.092,60	
66.05	Αποσβ. Ασωμ. Ακιν. Και εξοδων πολυετους αποσβεσης	82,69	
70.	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ		533.271,22
70.00	Πωλήσεις εμπορευμάτων εσωτερ.χονδρικής		60.578,77
70.01	Πωλήσεις εμπορευμάτων εσωτερ.λιανικώς		472.692,45
76.	ΕΞΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ		6.128,00
76.00	Εσοδα χρεωγραφών		6.128,00
	<u>ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ</u>	<u>897.205,65</u>	<u>897.205,65</u>

ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ 31-12-2008
ΑΡΗΤΗ Α.Ε.

<u>ΚΩΔΙΚΟΣ</u>	<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</u>	<u>ΥΠΟΛΟΙΠΑ</u>	
		<u>Χρεωση</u>	<u>Πιστωση</u>
11.	ΚΤΙΡΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ-ΤΕΧΝ.ΕΡΓΩΝ	97.669,48	
11.00	Κτιρια-εγκαταστασ.κτιριων	108.521,64	
11.99	Αποσβεσμενα κτιρια-εγκ/σεις κτιρ.-τεχν.εργ.		10.852,16
12.	ΜΗΧΑΝ.-ΤΕΧΝ.-ΕΓΚΑΤ.-ΛΟΙΠΟΣ ΜΗΧΑΝ-ΕΞ/ΜΟΣ	8.660,33	
12.01	Τεχνικες εγκαταστασεις	10.825,41	
12.99	Αποσβεσμενα μηχ/τα-τεχν.εγκ.-Λοιπος μηχ.εξ.		2.165,08
14.	ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	26.027,74	
14.00	επιπλα	5.833,16	
14.03	Η/Υ και ηλεκτρονικα συγκροτηματα	14.614,21	
14.07	Ταμειακες μηχανες	2.201,02	
14.08	Εξ/μος τηλεπικοινωνιων	2.716,03	
14.09	Λοιπος εξοπλισμος	9.977,69	
14.99	Αποσβεσ. Επιπλα και αποσβ. Λοιπος εξ/μος		9.314,37
16.	ΑΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝ. ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΟΛΥΕΤΟΥΣ ΑΠΟΣ.	248,06	
16.10	Εξοδα ιδρυσεως και πρωτης εγκαταστασης	413,44	
16.99	Αποσβ.ασωμ.ακιν. Και αποσβ. Εξοδ.πολυετ.απ.		165,38
18.	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑΣ ΜΑΚΡΟΠΡ.ΥΠΟΧΡ.	3.191,49	
18.11	Δοσμενες εγγυησεις	3.191,49	
20.	ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ	42.510,60	
20,00	Αποθέματα απογραφής	42.510,60	
30.	ΠΕΛΑΤΕΣ	38.288,44	
30.00	Πελατες εσωτερικου	38.288,44	
33.	ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΩΡΟΙ	23.745,18	
33.13	Ελληνικο δημοσιο προκατ. Και παρακρατ. φοροι	23.465,36	
33.95	Λοιπτοι χρεωστες διαφοροι	279,82	
38.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	250.471,16	
38.00	Ταμειο	143.888,86	
38.03	Καταθεσεις οψεως σε Euro	106.582,30	
40.	ΚΕΦΑΛΑΙΟ		186.000,00
40.00	Μετοχικο κεφαλαιο		186.000,00
41.	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ-ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΠΡ.-ΕΠΙΧΩΡ. ΕΠ.		46.633,84
41.02	Τακτικο αποθεματικο		3.919,89
41.05	Εκτακτα αποθεματικα		39.000,00
41.90	Αποθεματικα από απαλλασ. Της φορολογιας εσοδα		3.713,95
42.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΙΣ ΝΕΟ		426
42.00	Υπολοιπο κερδων εις νεον		426
50.	ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΣ		71.412,90
50.00	Προμηθευτε εσωτερικου		57.847,99
50.01	Προμηθευτες εξωτερικου		13.564,91
52.	ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓ.ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΥΠΟΧ.		49.624,92
52.00	Τραπεζα Α		49.624,92
53.	ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ		78.178,70
53.01	Μερισματα πληρωτα		26.040,00
53.08	Δικαιουχοι αμοιβων		4.847,79
53.90	Επιταγες πληρωτεες(μεταχρονολογημενες)		46.443,51
53.91	Λοιπτοι πιστωτες διαφοροι		847,4
54.	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ ΤΕΛΗ		55.058,42

54.00	Φ.Π.Α.	11.071,25	
54.03	Φοροι-τελοι αμοιβων προσωπικου		0,02
54.07	Φορος εισοδηματος φορολογητεων κερδων		42.664,29
54.08	Λογαρ. Εκκαθ. Φορων τελων ετησιας δηλ. εισοδ.		23.465,36
55.	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		3.477,70
55.00	Ι.Κ.Α.		1.666,35
55.02	Επικουρικα ταμεια		1.811,35
	<u>ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ</u>	<u>490.812,48</u>	<u>490.812,48</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ 2008

1.Αποτελεσματα εκμεταλλευσεωσ	
Κυκλος εργασιων(πωλησεις)	533.271,22
Μειον κοστος πωλησεων	<u>334.404,56</u>
Μικτα αποτελεσματα εκμεταλευσεωσ	198.886,66
Συνολο	<u>198.886,66</u>
Μειον 1.Εξοδα διοικητικησ λειτουργειασ	20.597,69
2.Εξοδα λειτουργειασ διαθεσης	<u>52.670,29</u>
	<u>73.267,98</u>
Μερικα αποτελεσματα (κερδη) εκμεταλλευσεωσ	125.598,68
Πλεον εσοδα συμμετοχων	<u>6.128,00</u>
	<u>131.726,68</u>
Μειον 3.Χρεωστικοι τοκοι & συναφη εξοδα	<u>6.097,40</u>
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ(ΚΕΡΔΗ) ΧΡΗΣΕΩΣ	<u>125.629,28</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008
(1 Ιανουαριου-31 Δεκεμβριου 2008)

ΧΡΕΩΣΗ

1.Αποθεματα εναρξεως χρησεως
Εμπορευματα

80.663,81 80.663,81

2.Αγορες χρησεως
Εμπορευματα

296.251,35 296.251,35

Συνολο αρχικων αποθεματων και αγορων

376.915,16

3.Μειον αποθεματα τελους χρησεως
Εμπορευματα

42.510,60 42.510,60

Αγορες και διαφορα αποθεματων

334.404,56

Οργανικα εξοδα

Αμοιβες και εξοδα προσωπικου

18.509,28

Αμοιβες και εξοδα τριτων

511,63

Παροχες τριτων

24.807,62

Φοροι-τελοι

1.238,39 45.066,92

Διαφορα εξοδα

Εξοδα μεταφορων

2.840,63

Εξοδα ταξιδιων

4.796,30

Εξοδα προβολης και διαφημησης

2.242,83

Εντυπα και γραφικη υλη

279,04

Υλικα αμεσης αναλοσεως

1.600,73

Διαφορα εξοδα

1.541,11

Τοκοι και συναφοι εξοδα

6.097,40

Αποσβεσεις παγιων στοιχιων

ενσωματωμενες στο λοιπ.κοστος

14.900,42 34.298,46

Συνολικο κοστος

413.796,94

Συνολικο κοστος εσοδων

413.796,94

ΚΕΡΔΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

125.602,28

539.399,22

ΠΙΣΤΩΣΗ

1.Πωλησεις
Εμπορευματων

2.Λοιπα οργανικα εσοδα
Εσοδα κεφαλαιων

533.271,22 533.271,22

6.128,00 6.128,00

539.399,22

ΑΡΗΤΗ Α.Ε.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008
2η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ(1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ-31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Β.ΕΞΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

	Αξία κτησ.	αποσβεσ.	αναπ. Αξία
16.10 1. Εξοδα ίδρυσεως και πρώτης εκγατ/σεως	413,44	165,38	248,06
	<u>413,44</u>	<u>165,38</u>	<u>248,06</u>

Γ.ΠΑΓΙΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

II.Ενσωματε ακινητοποιήσεις

11. 3. Κτιρια-Εγκαταστάσεις κτιριων-τεχνικα εργα	108.521,64	10.852,16	97.669,48
12. 4. Μηχανηματα-τεχν.εγκατ.-λοιπος μηχ/κος εξ/μος	10.825,41	2.165,08	8.660,33
14. 6. Επιπλα και λοιπος εξοπλισμος	<u>35.342,11</u>	<u>9.314,37</u>	<u>26.027,74</u>
	<u>154.689,16</u>	<u>22.331,61</u>	<u>132.357,55</u>
Σύνολο ακιν ΎΝΟΛΟ	<u>154.689,16</u>	<u>22.331,61</u>	<u>132.357,55</u>

III. Συμμετοχές και άλλες μακροπροθεσμες υποχρεώσεις

18.11 7. Λοιπες μακροπροθεσμες απαιτησεις			3.191,49
			<u>3.191,49</u>

Συνολο παγιου ενεργητικου (ΓII+ΓIII)			<u>135.549,04</u>
---	--	--	-------------------

Δ.ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

I.Αποθεματα

20. 1. Εμπορευματα			42.510,60
			<u>42.510,60</u>

II.Απαιτησεις

30. 1. Πελατες			38.288,44
33. 11. Χρεωστες διαφοροι			<u>23.745,18</u>
			<u>62.033,62</u>

IV. Διαθεσιμα

38.00 1. Ταμειο			143.888,86
38.03 3. Καταθεσεις οψεως σε Ευρο			<u>106.582,30</u>
			<u>250.471,16</u>
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικου (ΔI+ΔII+ ΔIV)			<u>355.015,38</u>

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
(Β+Γ+Δ)

490.812,48

ΠΑΘΗΤΙΚΟ**A.ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ**I.Κεφαλαίο μετοχικό(62.000 Μετοχές των 3 Ευρο)

40.00	1. Καταβλημένο	186.000,00
		<u>186.000,00</u>

IV.Αποθεματικά Κεφάλαια

41.02	1. Τακτικό αποθεματικό	3.919,89
41.05	4. Εκτακτό αποθεματικό	39.000,00
41.90	5. Αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νομών	<u>3.713,95</u>
		<u>46.633,84</u>

V.Αποτελέσματα εις νεόν

42.00	Υπολοιπό κερδών εις νεόν	<u>426</u>
-------	--------------------------	------------

	Σύνολο ειδίων κεφαλαίων (AI+AIV+AV)	<u>233.059,84</u>
--	--	-------------------

Γ,ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣII.Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

50.	1. Προμηθευτές	71.412,90
53.90	2α.Επιταγές πληρωτέες (μετ/νεο)	46.443,51
52.	3. Τραπεζες λογ/μος βραχ/μων υποχρεώσεων	49.624,92
54.	5. Υποχρεώσεις από φοροϋς-τελη	55.058,42
55.	6. Ασφαλιστικοί οργανισμοί	3.477,70
53.01	10. Μερίσματα πληρωτέα	26.040,00
Υπ.Λ/53	11. Πιστωτές διαφοροί	<u>5.695,19</u>
		<u>257.752,64</u>

	Σύνολο υποχρεώσεων (ΓII)	<u>257.752,64</u>
--	---------------------------	-------------------

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ**(A+Γ)****490.812,48**

ΦΥΛΛΟ ΜΕΡΙΣΜΟΥ ΕΞΟΔΩΝ

<u>ΚΩΔΙΚΟΣ</u>	<u>ΠΟΣΑ ΠΡΟΣ</u> <u>ΜΕΡΙΣΜΟ</u>	<u>ΔΙΟΙΚΗΣΗ</u>	<u>ΔΙΑΘΕΣΗ</u>	<u>ΧΡΗΜ/ΚΗ</u>
60.00	14.464,86	4.889,16	9.575,70	
60.03	4.044,42	1.073,05	2.971,37	
61.00	361,58	361,58		
61.02	150,05		150,05	
62.00	1.262,70	277,11	985,59	
62.02	15,41	2	13,41	
62.03	2.161,66	1.898,19	263,47	
62.04	17.423,30	6.190,20	11.233,10	
62.07	3.944,55		3.944,55	
63.04	611,15		611,15	
63.98	627,24	222,84	404,4	
64.00	2.840,63		2.840,63	
64.01	4.796,30	4.796,30		
64.02	2.242,83		2.242,83	
64.07	279,04	250,02	29,02	
64.08	1.600,73		1.600,73	
64.98	1.541,11	580,1	961,01	
65.01	375,67			375,67
65.05	4.034,39			4.034,39
65.98	1.687,34			1.687,34
66.01	5.426,08		5.426,08	
66.02	1.299,05		1.299,05	
66.04	8.092,60		8.092,60	
66.05	82,69	57,14	25,55	
	79.365,38	20.597,69	52.670,29	6097,4

11

Α προσωρινό ισοζύγιο	103095,56	108521,64	25
26	10852,16	5426,08	1

11,00		11,99	
108521,64	108521,64	25	26 10852,16 5426,08 5426,08 1

12

Α προσωρινό ισοζύγιο	9959,38	10825,41	25
26	2165,08	1279,05	2

12,01		12,99	
Α προ.ισοζ.	10825,41	10825,41	25 26 2165,08 866,03 Α προ.ισοζ. 1299,05 2

14

Α προσωρινό ισοζύγιο	34120,34	35342,11	25
26	9314,37	8092,60	3

14,00		14,03	
5833,16	5833,16	25	14614,21 14614,21 25

14,07		14,08	
2201,02	2201,02	25	2716,03 2716,03 25

14,09		14,99	
9977,69	9977,69	25	26 9314,37 1221,77 8092,60 3

16			
Α προσωρινό ισοζύγιο	330,75	413,44	25
	26 82,69	82,69	26

16,10		16,99					
413,44	413,44	25	26	165,38	82,69	82,69	4

18			
Α προσωρινό ισοζύγιο	3191,49	3191,49	25

18,11		
3191,49	3191,49	25

20			
	376915,16	394025,38	5
6	42510,60		
9	17110,22		
	42510,60	42510,60	25

20,00		
80663,81	80663,81	5

20,01		
227790,27	227790,27	5

20,02		
85571,30	85571,3	5

20,98			
9	17110,22	17110,22	22

20,00			
6	42510,60	42510,60	25

30			
Α προσωρινό ισοζύγιο	38288,44	38288,44	25
30,00			
	38288,44	38288,44	25

33			
Α προσωρινό ισοζύγιο	279,82	23745,18	25
	21 23465,36		
33,95			
	279,82	279,82	25
33,13			
	21 23465,36	23465,36	25

38			
Α προσωρινό ισοζύγιο	250471,16	250471,16	25
38,00			
	143888,86	143888,86	25
38,03			
	106582,30	106582,30	25

40			
	26 186000,00	186000,00	Α προσωρινό ισοζύγιο
40,00			
	26 186000,00	186000,00	

		42			
		Α προσωρινό ισοζύγιο	5017,36	5017,36	19
	26		426,00	426,00	24
		42,02			
5017,36	5017,36	19			26
				42,00	
			26	426,00	426,00
					24

		50			
		26	71412,90	71412,90	Α προσωρινό ισοζύγιο
		50,00			
26	57847,99	57847,99			
		50,01			
	26	13564,91	13564,91		

		52			
		26	49624,92	49624,92	Α προσωρινό ισοζύγιο
		52,00			
26	49624,92	49624,92			

		53			
		26	78178,70	47290,91	Α προσωρινό ισοζύγιο
				30887,79	24
		53,90			
26	46443,51	46443,51			
		53,91			
	26	847,40	847,40		

53,01			
26	26040,00	26040,00	24
<hr/>			
<hr/>			

53,08			
26	4847,79	4847,79	24
<hr/>			
<hr/>			

54			
Α προσωρινό ισοζύγιο	11071,23	42664,29	20
26	66129,67	23465,36	21
		11071,25	25
<hr/>			
<hr/>			

54,00			
	11071,25	11071,25	25
<hr/>			
<hr/>			

54,03			
26	0,02	0,02	
<hr/>			
<hr/>			

54,07			
26	42664,29	42664,29	20
<hr/>			
<hr/>			

54,08			
26	23465,36	23465,36	20
<hr/>			
<hr/>			

55			
26	3477,70	3477,70	
<hr/>			
<hr/>			

55,00			
26	1666,35	1666,35	
<hr/>			
<hr/>			

55,02			
26	1811,35	1811,35	
<hr/>			
<hr/>			

60			
Α προσωρινό ισοζύγιο	18509,28	18509,28	7
<hr/>			
<hr/>			

60,00			
	14464,86	14464,86	7
<hr/>			
<hr/>			

60,03			
	4044,42	4044,42	7
<hr/>			
<hr/>			

61			
Α προσωρινό ισοζύγιο	511,63	511,63	7
<hr style="border-top: 3px double black;"/>			
61,00		61,03	
361,58	361,58	150,05	150,05
<hr style="border-top: 3px double black;"/>		<hr style="border-top: 3px double black;"/>	

62			
Α προσωρινό ισοζύγιο	24807,62	24807,62	7
<hr style="border-top: 3px double black;"/>			
62,00		62,02	
1262,70	1262,70	15,41	15,41
<hr style="border-top: 3px double black;"/>		<hr style="border-top: 3px double black;"/>	
62,03		62,04	
2161,66	2161,66	17423,30	17423,30
<hr style="border-top: 3px double black;"/>		<hr style="border-top: 3px double black;"/>	
62,07			
3944,55	3944,55		
<hr style="border-top: 3px double black;"/>			

63			
Α προσωρινό ισοζύγιο	1238,39	1238,39	7
<hr style="border-top: 3px double black;"/>			
63,04		63,98	
611,15	611,15	627,24	627,24
<hr style="border-top: 3px double black;"/>		<hr style="border-top: 3px double black;"/>	

64

Α προσωρινό ισοζύγιο	13300,64	13300,64	7
----------------------	----------	----------	---

64,00

2840,63	2840,63	7
---------	---------	---

64,01

4796,30	4796,30	7
---------	---------	---

64,02

2242,83	2242,83	7
---------	---------	---

64,07

279,04	279,04	7
--------	--------	---

64,08

1600,73	1600,73	7
---------	---------	---

64,98

1541,11	1541,11	7
---------	---------	---

65

Α προσωρινό ισοζύγιο	6097,40	6097,40	7
----------------------	---------	---------	---

65,01

375,67	375,67	7
--------	--------	---

65,05

4034,39	4034,39	7
---------	---------	---

65,98

1687,34	1687,34	7
---------	---------	---

66			
	14900,42	14900,42	7
=====			

66,01			
1	5426,08	5426,08	7
=====			

66,02			
2	1299,05	1299,05	7
=====			

66,04			
3	8092,60	8092,60	7
=====			

66,05			
4	82,69	82,69	7
=====			

70			
8	533271,22	533271,22	Α προσωρινό ισοζύγιο
=====			

70,00			
8	60578,77	60578,77	
=====			

70,01			
8	472692,45	472692,45	
=====			

76			
8	6128,00	6128,00	Α προσωρινό ισοζύγιο
=====			

76,00			
8	6128,00	6128,00	
=====			

80

5	394025,38	42510,6	6
7	79365,38	539399,22	8
		17110,22	9
13	198866,66	125629,28	
15	6128,00	73267,98	14
		6097,40	15

80,00

5	394025,38	42510,60	6
7	79365,38	539399,22	8
		17110,22	9
10	125629,28	125629,28	

80,01

		125629,28	10
12	6128,00	79365,38	11
13	198866,66	198866,66	

80,02

11	79365,38	73267,98	14
		6097,40	15

80,03

16	6128,00	6128,00	12
----	---------	---------	----

86

14	73267,98	198866,66	13
15	6097,40	6128,00	15
17	125629,28	125629,28	17
18	125629,28		

86,00

14	73267,98	198866,66	13
17	125598,68	125598,68	

86,01

15	6097,40	6128,00	15
17	30,60	30,60	

86,99

18	125629,28	125598,68	17
		30,60	17

88

19	5017,36	125629,28	18
20	42664,29	77947,63	23
23	77947,63		
24	77947,63		

88,00

22	42664,29	125629,28	18
22	5017,36		
23	77947,63	77947,63	

88,03

19	5017,36	5017,36	22
----	---------	---------	----

88,08			
20	42664,29	42664,29	22

88,99			
24	77947,63	77947,63	23

41			
26	46633,84	46633,84	24

41,02			
26	3919,89	3919,89	24

41,05			
26	3919,89	3919,89	24

41,90			
26	3713,95	3713,95	24

89			
25	524380,72	524380,72	26

89,01			
25	108521,64	186000,00	26
25	10825,41	426,00	26
25	35342,11	71412,90	26
25	413,44	78178,70	26
25	3191,49	66129,67	26
25	42510,60	3477,70	26
25	38288,44	46633,84	26
25	23745,18	10852,16	26
25	250471,16	2165,08	26
25	11071,25	9314,37	26
		165,38	26
		49624,92	26

Κατάλογος βιβλιογραφίας

Ελληνικά βιβλία

1. Βασιλείου Ν. Σαρσέντη, Αναστασίου Σπ. Παπαναστασάτου, «Λογιστική Εταιριών», Αθήνα 2002
2. Δρ Γ. Θάνος – Δρ Π. Κιόχος – Δρ Γ. Παπανικολάου, « Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων » , Αθήνα 2002
3. Νικόλαος Σ. Πομόνης, «Λογιστική» , Αθήνα 2002
4. Ανδρ. Ρεβανόγλου- Ιωαν..Γεωργόπουλου , « Γενική Λογιστική με Ε.Γ.Λ.Σ.» , Αθήνα 2005
5. Βασ. Σαρσέντη- Σπ. Αναστ. Παπαναστασάτου , «Λογιστική Εταιριών» , Πειραιάς 1990
6. Εμμαν. Σακέλλη , «Ο πανδέκτης του λογιστή» , Αθήνα 2004
7. «Πρακτικός οδηγός Ανωνύμων Εταιρειών» , Δημ. Ηλιοκαύτου , 2007

Πηγές στο διαδίκτυο

8. [http:// www. Epsilon7.gr](http://www.Epsilon7.gr)
9. [http:// www. Capital.gr](http://www.Capital.gr)